

> hivern 2009 • núm. 20

SPORTULIS

REVISTA MUNICIPAL D'ESPORLES

*milloram
amb tu*

AJUNTAMENT D'ESPORLES
ILLES BALEARS

SUMARI

2n premi: Ninots de neu. AMPA escola

1r premi: La gran corrida

Premi al més interactiu: Bombers de Mallorca

3r premi: Pirates. AMPA escoleta

> ESPAI D'OPINIÓ	2
Esportles opina / Cartes dels ciutadans	
> PARLEM DE CULTURA	4
El <i>Messies</i> , novembre i desembre de 2008 / La nostra coral viatja a Eivissa / La història dels Reis Mags d'Orient / Carta de SS. MM. Reis d'Orient / La vall de Superna / Els nostres avantpassats i el símbol de l'@ / Una xerrada amb Moisés Díaz García	
> ENTREVISTA	12
Mateu Palmer	
> PARLEM D'EDUCACIÓ	10
APIMA, Col·legi Públic Gabriel Comas i Ribas / L'AMPA de l'escoleta municipal d'Esportles / La màgia del Nadal / Escrit de presentació de l'AMPA de l'IES d'Esportles / Activitats d'estudi amb suport	
> BIBLIOTECA	17
Què hem fet els últims mesos? / Novetats	
> PARLEM DE SALUT	19
Decàleg insaludable... / Bany d'ulls. Millora la visió i l'expressió de la mirada	
> JOVENTUT	20
El casal de joves es transforma	
> ACCIÓ SOCIAL	21
Xarxa de dones a Esportles / Programa de control ètic i manteniment de colònies de moixos de carrer / El decàleg del bon amic dels animals / Històries que ens encoratgen a seguir endavant / L'encantador de què? / Educació canina en positiu / ONG Esportles al Món / L'infern sempre és obert / Voluntaris Protecció Civil d'Esportles / Agrupació de voluntaris de Protecció Civil d'Esportles / Lliurament de nous vehicles / Associació Sa Ferradura	
> AJUNTAMENT	29
Nou sistema de recollida de residus / Gran resposta ciutadana a la campanya de control de cans / Renovació de les xarxes d'aigua / Na Lluenta / La nostra població / Resum de les actes	
> SERVEIS SOCIALS	26
Un Nadal intergeneracional / Tast d'oficis, una iniciativa que funciona	
> PARLEM DE CIÈNCIA	34
D'escoles velles a IMEDEA: el continu avenç de la ciència	
> ENTRAM A LA CUINA DE...	35
> PASSATEMPS	35
> CULTURA, COSA DE TOTS	36
> LA FOTO	contraportada

COORDINACIÓ <
Olga Terrassa

EQUIP DE REDACCIÓ <
Josep Ferrà
Bartomeu Garau
Magdalena Sastre
Pilar Tous
Olga Terrassa

COL·LABORADORS <
Xisca Arbós
Bernat Homar
Bartomeu Homar
Associació Amics dels Animals Esportles
Xisca Mesquida
M. Teresa Comas
Escola de Música i Dansa
M. Antònia Font
Escoleta Municipal
Pere Sobirats
Montse Monmany
Francisca Balaguer
Antoni Bauçà
Julio Rodríguez
Antoni Gutiérrez
Laura Galindo
Natalia Martín
Sa Ferradura
Vanessa Vaquer
Pere Palou
Rafel Joan
Apima CP Gabriel Comas i Ribas
AMPA Escoleta Municipal
AMPA IES Esportles
ONG Esportles al Món
Bocsifocs
Voluntaris protecció civil

FOTO DE PORTADA <
Pilar Tous

DISSENY I MAQUETACIÓ <
Inrevés

EDITA <
Ajuntament d'Esportles,
Àrea de Cultura

Dipòsit legal: PM 920-2004 · Impres en paper reciclat

[Els articles publicats a aquesta revista expressen únicament l'opinió dels seus autors.]

> Esportes opina

Aquesta secció s'elabora a partir d'ara, de les notes que deixen els ciutadans a la bústia instal·lada a la biblioteca i a la vostra disposició. Des d'aquí vos animam a deixar-hi les vostres queixes... i alguna ditada de mel pels que fan les coses bé!

ÉS D'ADMIRAR

Bona voluntat

És d'admirar, un any més, la bona voluntat que posen molts de joves del poble, tècnics de l'Ajuntament i altres voluntaris en intentar organitzar la cavalcada dels Reis. Malgrat aquests esforços, els resultats no acaben d'estar a l'alçada del que la festa i els infants del poble es mereixen. L'any vinent ho aconseguirem!

El culebrot de la calefacció de l'IES

Sembla mentida que s'hagin patit quatre anys de problemes amb el sistema de calefacció de l'Institut, que les negociacions amb la Conselleria no donessin cap fruit i que les explicacions fossin difícils d'entendre. I que quan enguany algú s'ha decidit a mirar-s'ho de prop, el problema hagi estat resolt en dues hores de feina.

ÉS DE LAMENTAR

Protecció civil

Algú ha deixat una nota mostrant el seu agraïment als voluntaris de protecció civil i a altres ciutadans per la seva bona actuació durant les fortes pluges del mes passat, donant una mà per no veure repetits els lamentables fets de les inundacions de 2008.

Manca de visibilitat

Sembla que la jardineria que hi ha davant Cas Besso lleva la visibilitat als conductors que surten del carrer de Cotoner a la carretera, impedit-los veure els cotxes que puguen. El problema és que si no hi ha jardineria, sempre hi ha algun irresponsable que hi deixa el cotxe i pot ser pitjor el remei que la malaltia.

Personal municipal

Per comprovar que no tot són queixes, ens han deixat una nota de felicitació per a certs treballadors de l'Ajuntament que malgrat les adverses condicions de feina, sempre tenen un somriure i bones paraules a l'hora d'atendre els ciutadans. Com ha de ser!

Voravies impracticables

A més d'un indret del poble hi trobam trams de voravies totalment impracticables a causa de la invasió que pateixen de la vegetació que surt de solars o jardins. Tots podem badar alguna vegada, però hi ha llocs, com el de la foto, on la deixadesa no és cosa d'una setmana... ni de dues!

Un contacontes especial

L'activitat de contacontes que es fa els dijous a la biblioteca va comptar fa unes setmanes amb la participació d'un contador d'històries molt especial. En David Riutort va apropar els infants, a través del seu conte, a les circumstàncies que viuen les persones que, com ell, pateixen problemes d'audició. L'activitat es va emmarcar dins el programa de pràctiques del mòdul de Formació Professional d'Integració Social que ha fet en David.

Predicar amb l'exemple

Si l'edició passada ens admiràvem de la iniciativa municipal d'instal·lar papereres on es poden separar els residus que hi tiram, sembla mentida que ara ens hauguem de lamentar que els encarregats de buidar-les... ho aboquin tot dins la mateixa bossa!

> Cartes dels ciutadans

Fred a l'IES d'Esportes

Es d'admirar, la determinació que han pres l'Associació d'Alumnes del IES d'Esportes, que a dia de avui, han aconseguit, que miraculosament, es solucioni provisionalment o no, el problema de calefacció que venen patint, els nins i nines d'aquest poble, des del setembre del 2005, data d'inauguració del centre. Es vergonyós, que aquets al·lots i al·lotes, ens donin aquesta lliçó, després d'haver vist com ens prenen el pèl, a nosaltres els adults, durant tant de temps. Aparells nous que no engeguen per no haver fet les instal·lacions adequades. Excuses. Passades de pilota d'una teulada a l'altra.

Política bruta. Excuses, excuses i excuses.

I ara que han aconseguit mobilitzar tothom, diguent que estan disposats a fer vaga fins que no es doni una solució al problema, MILAGRÍN: La Conselleria d'Educació, demana 5 dies més, per donar una immediata solució que no ha donat en 3 anys i 4 mesos.

Esper que la solució sigui efectiva, i que els nostres fills i filles, no tinguin que pagar les conseqüències, que són moltes, pel mal cap de ningú...

16 de gener de 2009

ELS JOVES NO SÓN ELS ÚNICS BRUTS

Lluki Portas

Faig aquest escrit en representació dels joves, als quals un veí de la zona ens tractà de bruts en el número anterior d'Sportulis, per tirar escombraries al torrent d'Esportes, just a baix de la Placeta del Brollador.

Es innegable dir que nosaltres no hem estat, nosaltres sempre som allà, sí, deu ser que sí. Però personalment puc confirmar que ens hem conscienciat, després que tot el poble parlés de l'article, i a poc a poc i molta paciència intentarem que el torrent i la Placeta del Brollador no pareguin "Son Reus".

Perquè potser sí que se n'ha xerrat de la brutor que feim nosaltres... i com és que ningú ha comentat que un veí de la zona va "abrillantar" tot el banc de la placeta amb oli de cuina repugnant? Aquest fet va provocar que ningú s'hi pogués seure durant dues setmanes.

Així que només som bruts els joves, no? cadascú que pensi el que vulgui...

Tampoc se n'ha dit res d'una escampada de caquis aixafats que un esporlerí/ina, també va posar per tot el banc de la Placeta del Brollador, per tal que els joves no estiguem allà. Heu provat mai de assegurar-vos damunt caquis aixafats? Perquè podeu tirar els calçons.

Jo crec que hi ha maneres i maneres. Si de veres molestem a algú, aquí en teoria no som nosaltres els adults, les coses es poden arreglar parlant.

Pot ser que els joves d'Esportes siguem uns bruts, però PITJOR SÓN AQUELLS QUE EMBRUTEN PERQUÈ NOSALTRES NO EMBRUTEM.

Oli de cuina per tot el banc.

Concerts de música al poble d'Esportes

A. R.

Baltasar Bosch Serra

Coneixem a gent que no li agradi la música? Difícilment trobarem persones a qui no els agradi la música.

La música ens transporta per moments d'eufòria... Hi ha un ventall de 360° diferents tipus de música i cada persona escull el tipus de música que més li agrada i jo diria que el ventall de música que un escolta és molt ample.

Parlant de concerts de música a Esportes, crec que hi manca un cicle de l'anomenada "clàssica" amb la particularitat que tenim llocs ideals com ara "Sa Granja" i altres jardins per escoltar música a la fresca. La majoria de pobles de Mallorca tenen cicles de música clàssica i crec important que el poble d'Esportes creï concerts d'aquest tipus.

L'escola de música hi té molt a dir. Jo només vull fer suggeriments: a més d'aportar el seu assessorament, crear una pedagogia que els alumnes assisteixin als concerts i donar unes pinzellades del tipus de música i compositors de les peces del concert. Indiscutiblement que els professionals que hi participin han de ser recompensats econòmicament.

Són suggeriments i l'ajuntament hauria de liderar aquest grup format per persones que ho creguin possible i vulguin crear un cicle de música clàssica.

La gent que va als concerts d'aquest tipus sol ser una minoria, però quan aquests concerts es fan dins un marc social, popular, el poble hi participa, i una mostra la tenim en els concerts que es fan a "Sa Granja" o a altres jardins.

15 de gener de 2009

> El *Messies*, novembre i desembre de 2008

FA DOS ANYS QUE ABANS O DESPRÉS DE NADAL US FEIM ARRIBAR LA NOTÍCIA QUE ALGUNS CANTAIRE DEL COR D'ESPORLES HAN PARTICIPAT EN ELS ASSAIGS I FUNCIONS DE "EL MESSIES PARTICIPATIU", QUE PREPARA CADA ANY LA FUNDACIÓ LA CAIXA EL DARRER TRIMESTRE, I SOL PRESENTAR A LA CATEDRAL DE PALMA UNES SETMANES ABANS DE NADAL.

Idò bé, aquest any us feim saber que més o manco els mateixos participants més o menys agosarats, han fet el mateix però afegint un viatge a Londres i cantant al Royal Albert Hall la totalitat de la peça dirigits per una eminència en música: Sir David Willcocks i acompanyats d'uns 4.800 cantaires arribats de totes parts del món, alguns d'ells fa anys que participen en aquest *Messies*, immens, emocionant, i enriquidor.

Què us podem contar d'aquesta experiència? Iniciarem els assaigs a principis d'octubre, com cada any, a la Fundació La Caixa, i com ens devíem sentir una mica més madurs que el primer any ens animàrem a apuntar-nos a aquesta experiència insòlita, trobar-nos amb gent que estima la música de Haëndel i la vol compartir... el 15 de novembre d'aquest any, ens trobàrem dins un teatre meravellós al Centre de Londres que va fer construir la Reina Victòria en honor al seu marit Albert, i

Interior Royal Albert Hall de Londres

Exterior Royal Albert Hall de Londres

L'església de Saint James, amb els representants del Cor d'Esporles: Kake Portas, Margalida Miguel-Gómara, Francisca Balaguer, Jaume Moranta, Pep Ferrer, Maria Rosa Miguel-Gómara i Xisca Mesquida.

La Catedral de Palma.

Xisca Mesquida • Cor d'Esporles

ens sentírem acomplexats davant tanta bellesa i bona sonoritat. Als cantaires ens dividiren en quatre veus i ens manaren vestir com corresponia, vermell per contralts, blau per sopranos, negre per baixos i tenors, amb la màxima elegància possible.

Tot això es varen convertir en nimietats quan varen sonar els primers acords i la quasi totalitat de l'aforament es va aixecar a entonar el primer recitatiu: "And the glory of the Lord", ja no vos explic l'emoció del "Glory to God" i de "l'Hallelujah", aquí ens varen caure les llàgrimes que poc a poc varem haver d'anar contenint fins el darrer "Amen".

El dia 12 de desembre tornàrem participar en El *Messies* de la Catedral de Palma. I esperam poder fer-ho molts d'anys, cantar aquestes peces imperibles no cansa, sinó que la bona música sempre omple l'esperit.

Esperam que a poc a poc la gent del nostre poble pugui gaudir d'aquests recitals, i conèixer la tasca que es porta a terme en honor al plaer i coneixement musical.

Esporles, dilluns 12 de gener de 2009

> La nostra coral viatja a Eivissa

Francisca Balaguer • Cor d'Esporles

AQUESTA TARDOR LA CORAL D'ESPORLES NO NOMÉS HA VIATJAT A LONDRES (UNS QUANTS AMEMBRES), COM VOS CONTEN EN UNA ALTRA PÀGINA, SINÓ QUE HEM ANAT A EIVISSA PER PARTICIPAR EN UNA TROBADA DE CORALS QUE SOLEN FER CADA ANY. VÀREM SER UNA TRENTENA DE PERSONES I A MÉS DE CANTAR, TINGUÈREM L'OCCASIÓ DE CONVIURE UNS QUANTS DIES JUNTS, JA QUE QUAN ASSAJAM NO TENIM TEMPS D'INTERCANVIAR OPINIONS, NI QUASI DE COMPARTIR LES NOSTRES VIVÈNCIES, PER TANT, EL VIATJAR ENS AJUDA A CONÈIXER-NOS MÉS I TAMBÉ A SENTIR-NOS MÉS UNITS.

El viatge el férem amb vaixell, feia un temps bastant bo i no ens marejàrem gaire. Ens va venir a cercar al port d'Eivissa un bus que ens va dur a l'hotel, preciós per cert i situat ran de la mar.

A l'hotel s'hi allotjava una Coral de Córdova que també participava en la trobada.

Nosaltres cantàrem el mateix dia de l'arribada i vos assegurem que el nostre concert va ser un èxit. Na Marilena ens deien que semblava un àngel i amb Paraules d'Amor d'en Serrat a més d'una persona li saltaren les llàgrimes. En fi, ho férem bé, ho passàrem millor i el públic va quedar molt content de la

nostra actuació. En acabar ens convidaren a un soparet i juntament amb les altres corals aprofitàrem per fer un poc de bulla. Devers les 12 el bus ens va recollir i ens va dur a l'hotel.

Al dia següent aprofitàrem per fer una visita a Dalt Vila, en estar acabades les obres que hi fan serà preciosa. Vèrem una exposició mol bona de fotografia i baixàrem a peu per anar a dinar. L'horabaixa ens tornaren venir a cercar i ens varen dur a la Vila per anar a l'altre concert. També va ser molt bo, cantaven els cordovesos i ho feren bé.

El dilluns com que era festa varem llogar quatre cotxes i ens passejàrem

per l'illa. Anàrem a dinar davant Es Vedrà, ho fan molt bé i menjàrem un bon peix.

De retorn ens aturàrem a l'hotel, recollírem les maletes i cap al Port per embarcar. Deixàrem l'illa germana, semblava que ens deia adéu amb tristor ja que una plugina regalimava pels vidres del vaixell i els llums parpellejaven un poc esmorteïts.

Un bon record que hem volgut compartir amb vosaltres que sempre i amb la vostra presència ens animau a cantar millor.

En nom de tots molt Bon Any 2009

> La història dels Reis Mags d'Orient

UN ANY MÉS ELS TRES MAGS D'ORIENT ARRIBAREN A ESPORLES LA NIT DEL 5 DE GENER PER REPARTIR ELS REGALS A TOTS ELS ESPORLERINS I ESPORLERINES. ENGUANY LI DEMANÀREM A EN PERE PALOU SI ENS VOLIA EXPLICAR LA HISTÒRIA A TOTS ELS QUE ÉREM A LA PLAÇA DE L'ESGLÉSIA. I AIXÒ ÉS EL QUE ENS VA CONTAR:

Fa molt de temps, tres savis que eren reis de tres països molt petits es trobaren allà on comença el gran desert, per emprendre un viatge perillós i molt llarg.

Un nomia Baltasar, que vol dir "protegit del senyor", i venia de Núbia, que és una terra travessada pel riu Nil, a l'Àfrica. Tenia la pell i els cabells ben negres. Al seu país vivia en un gran vaixell de vela, i quan no feia vent l'estiraven els peixos. Diuen que el cel que es veia des del seu vaixell és el que té més estrelles, i Baltasar sabia el nom de totes elles.

Un altre nomia Melcior, que significa "rei de la ciutat", perquè el seu país era petit com una ciutat. Tenia la pell, els cabells i la barba ben blanques. Venia de l'Orient Mitjà, i a ca seva tenia una biblioteca amb tots els llibres del món: necessitava quinze patges per tenir-la sempre endreçada, ja que tothom que volia podia anar a consultar els llibres. Al seu país gairebé no hi ha niguls, i per això totes les nits Melcior podia estudiar les estrelles.

I l'altre nomia Gaspar, que vol dir "el que guarda els tresors". Tenia la cabellera, la barba i la pell daurades. El seu país estava als peus de l'Himàlaia, on hi ha la muntanya més alta del món, anomenada Sagarmatha, que vol dir "front del cel". Noltros coneixem aquesta muntanya amb el nom d'Everest, que és el nom d'un que mai no hi va pujar. Gaspar hi puja en una catifa voladora, sempre que vol observar les estrelles, perquè allà és on s'hi està més a prop.

Aquests reis savis, a més, són mags, i poden obrar alguns prodigis. Entenen i parlen el tibetà, l'ucraïnès, el bengalí, l'urdú, el swahili, el bantú, l'àrab, el persa, l'hebreu, el sànscrit, el quitxua, el cors, el gal·lès, l'euskera, el berber, el català i moltíssimes llengües més d'arreu del món.

Bé, la qüestió és que havien llegit a les estrelles que havia nascut un nin molt especial, el qual havia de dur al món la pau i l'esperança i l'estimació entre les persones. Aquest infantó era el Bon Jesús i havia nascut a Betlem, un poblet de la regió de Judea. I sense conèixer-se de res, de sobte es trobaren tots tres en el mateix camí, amb els seus cavalls, camells, elefants, patges i criats. I tot d'una saberen que es dirigien al mateix indret, i es feren

amics com si es coneguessin de tota la vida. I, per cert, des de llavors ençà que no s'han tornat a separar mai més...

Una gran caravana es formà, per travessar aquell enorme desert cap a Betlem.

Cadascun dels savis portava al nin Jesús un regal: Baltasar, encens, i Melcior, mirra, que són dos perfums d'aroma exquisida; i Gaspar, or, que és un metall que no es fa malbé i que mai no es rovella.

Ara bé, per molt mags i savis que fossin, no pogueren evitar un desastre que adesiara succeeix als deserts: hi hagué una terrible tempesta que alçava muntanyes d'arena. El vent bufà amb tanta força que desfermà els animals i dispersà la caravana. L'arena volava a gran velocitat i calia tancar els ulls per no quedar encegats. Durà tant la tempesta, que quan es calmà i pogueren obrir els ulls, els tres reis es trobaren sols amb un parell de cavalls i alguns patges que havien aconseguit no separar-se d'ells. Però la resta de la caravana havia

desaparegut... Es trobaren desorientats, i quan es féu de nit, comprovaren, com ja suposaven, que el cel que es veia des d'allà, tan lluny de les seves terres, no era el que ells coneixien i els estels o les estrelles (que de les dues maneres es pot dir) no els servien per orientar-se i recobrar el camí: s'havien perdut.

Dalt del cel, però, hi havia un estel molt lluent, molt més que qualsevol dels que havien vist fins aquella nit. Ni Baltasar en el cel més estrellat, ni Melcior en el cel sense núvols, ni Gaspar des del Sagarmatha tan prop del cel, mai no havien contemplat un estel tan lluminós. Tant, que fins i tot quan sortí el sol encara el podien veure brillar. De cop, l'estel va veure els reis perduts al bell mig del desert, i al principi li feren gràcia, tan petitons allà al mig, amb els tres cavalls i els patges... Però quan va sentir les seves lamentacions ja no li feien gràcia, sinó llàstima.

L'estel parlà, i els preguntà què els passava.

Els savis, que mai no havien sentit parlar una estrella, no sabien d'on els sortia aquella veu, i es miraren entre ells, desconcertats. L'estel els tornà a cridar i a la fi el miraren.

Els reis savis li explicaren que volien anar a Betlem i que s'havien perdut.

L'estel els digué que anar a Betlem era molt senzill, i els indicà com es podien

guiar per les estrelles, però Melcior el va interrompre i li va dir que aquell cel era estrany per a ells. I li demanà que els acompanyàs.

L'estel callà de cop, com si no pogués creure allò que havia escoltat. Els explicà que estava enganxat al cel i que si es desenganxava, cauria.

Però Melcior ja s'havia proposat fer un dels prodigis que de tant en tant posava en pràctica. Xiuxiuejà alguna cosa a l'oïda de Gaspar i de Baltasar, que tot d'una hi estigueren d'acord. Preguntaren a l'estel: si poguessis desenganxar-te del cel sense caure, ens guiaries fins a Betlem?

L'estel els digué que sí, però que no era possible.

A l'acte els tres savis es donaren les mans i formaren una rotllana, ells i els patges que es miraven tot allò sense aclucar els ulls. I Baltasar començà a pronunciar unes paraules misterioses

que han quedat en el secret, però que sonaven més o menys així:

- Umgurundum paisenobis pimparadum esquebomis intefan eskarandút, quitefammejapashut...

I, de sobte una gran força s'apoderà de l'estel més lluent del cel i l'arrabassà de la seva posició, i va poder llançar-se a través del cel; li cresqué una coa llarga i lluminosa, feta de pols d'estrelles.

L'estel estava eufòric amb la seva nova habilitat.

Els mags li feren veure que ara ja els podia acompanyar fins a Betlem.

L'estel complí la seva paraula i guià Baltasar, Melcior i Gaspar no sols fins a Betlem sinó fins a l'establia on Josep, Maria i Jesús es protegien del fred així com podien.

La generositat dels savis fou recompensada amb el somriure més bell de l'infant, i per això a partir d'aquell hivern, cada any recorren la Terra amb regals per als nins i nines. I l'estel de Betlem els guia pels camins del món.

I avui, ha arribat fins a Esporles!

Fragment recopilat per Pere Palou. Obra Cultural Balear.

> Carta de SS. MM. Reis d'Orient

Estimats nins i nines esporlerins:

Des d'Orient volem agrair la vostra gran acollida plena d'alegria i amor que ens vareu fer el passat 5 de gener. Gràcies a vosaltres vam tenir un gran sentiment d'estima cap el vostre poble i la vostra gent, sobretot per a vosaltres nins i nines, que amb les vostres cartes, recollides pels nostres patges, vam tenir el gust de llegir i fer possible els vostres desitjos.

De segur que heu estat tots i totes molt bons i que l'any vinent siguin més les cartes i més els regals que repartirem, donat que vam veure en la cara de tots vosaltres que sou bons infants.

Als nostres patges i ajudants, encara que els veiem, donar-los les gràcies per al treball realitzat, abans i després de la nostra venguda, que sense vosaltres no hagués estat possible, i esperam que l'any vinent sigui millor, serà el Patge Reial que us convidi a participar i a fer la colcada un gran esdeveniment al vostre poble.

Molts anys a tots i totes.

Melcior · Baltasar · Gaspar

> La vall de Superna

La part de baix de la vall

Ara no podem anar a la vall del paradís a on bosc i conradís tots podíem trepitjar

Trenta anys m'hi he passejat com si fos el mateix vent cap a llevant o ponent el seu flaire he alenat

De l'alzinar fins a l'era la meva suor ha quedat poc o molt haurà ajudat als arbres, tenir esponera

Així és la vall de Superna immensa i plena de vida a l'amor ella ens convidava per això no la vull perdre.

Nous temps corren per aquí tot ha estat embarrat amb barreres han tancat no deixant fer cap camí

Tot ja estava enreixat just quedava un botador fa poc dies a la tardor també ha acabat serrat

Filferro i tardor

No sé perquè ha passat ja que sempre fent camí fent malbé a alzina o pi mai a ningú he trobat

Ara el meu esperit plora tancat amb filferro i pues sent el gemec de les fulles i de la terra que implora

Enamorat de la vall ara ja no trob consol i tenc l'ànima en dol alegre: No hi estirà mai

La mola de Planícia em mira mentre camín per l'asfalt ella que és el cim més alt quan ens veim amb mi sospira

També la Fita del Ram sense amant, ara s'enyora llàgrimes venen devora de l'alzina i el seu brançam

Ara els vespres dins el llit per fer enfora la tristor somni volar amb el volor mentre plora un ropit

Les barreres de la vall

Antoni Bauçà · Tardor 2008

> Els nostres avantpassats i el símbol de l'

EL SÍMBOL DE L'@ S'HA CONVERTIT EN ELS ÚLTIMS ANYS EN UN DELS MÉS UTILITZATS ARREU DEL MÓN, PER SOBRE DE LES FRONTERES A TRAVÉS D'INTERNET. POT SEMBLAR QUE ÉS UNA GRAFIA D'INVENCIÓ RECENT, PERÒ SI TENIM EN COMPTE ELS ESTUDIS DE L'HISTORIADOR MENORQUÍ JOSEP PELLICER I ELS DEL PROFESSOR ITALIÀ D'HISTÒRIA DE LA UNIVERSITAT LA SAPIENZA, GIORGIO STABILE, ES POT AFIRMAR QUE ELS NOSTRES MÉS REMOTS AVANTPASSATS JA EN FEIEN ÚS.

Rafel Joan

La història d'aquest símbol s'inicia a l'edat mitjana quan els copistes la utilitzaven com una abreviatura de la preposició llatina "ad", que significava **fin** a o **cap a**, que seria escurçada per un signe que sembla una "d" uncial, amb una ratlla vertical arrodonida, semblant al número "6". Aquest caràcter fou copiat durant moltes generacions fins que arribà a quedar convertit amb l'@.

La preposició llatina "ad", a causa de les relacions comercials fou traduïda pels anglesos com "at", que és la denominació que li donen al signe "@", i, en conseqüència, tenim una mateixa grafia per a dos significats.

Durant segles l'@ navegà pels ports venecians fins als confins del món naval anglosaxó, passant pel món àrab i Espanya. Aquest signe era utilitzat als registres mercantils de les naus de càrrega que atracaven a les seves costes, amb la denominació d'"àmfora".

Aquesta denominació fou d'ús cert entre els grecs i els romans, dues cultures amb abundant producció de gerres, àmfors i altres recipients de fang per poder efectuar el transport de grans i líquids per tota l'àrea mediterrània; a la Roma antiga una "àmfora" era equivalent a 26 litres o sia vuit "congios" amb una capacitat d'uns tres litres cada un més o manco i l'àmfora grega tenia una cabuda d'uns quaranta litres.

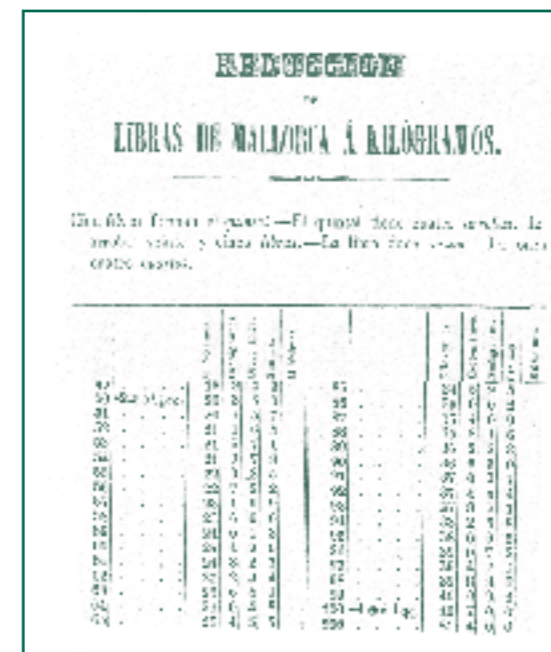
El descobriment de l'@ fou realitzat pel professor d'història de la Universitat La Sapienza, Giorgio Stabile, mentre realitzava un treball de restauració fotogràfica per compte de l'Institut Treccani, com a part d'una investigació per intentar descobrir els fets més rellevants del segle.

La resposta a totes aquestes investigacions arribà a través d'un escrit comercial italià; una carta datada el 4 de juliol de 1536, enviada pel mercader florentí Francesco Lapi des de Sevilla a Roma, on dóna compte de l'arribada de tres vaixells

carregats amb begudes procedents de l'Amèrica llatina i aclareix "Una @ de vi és 1/13 d'un barril, que val 70 o 80 ducats" però al lloc de la paraula àmfora hi dibuixa clarament el símbol de l'@.

El professor Stabile explicà al diari italià *La Repubblica* que la recerca de l'"arrova" la va iniciar en el sentit anglosaxó que se li donà a aquest símbol tipogràfic. L'@ era el símbol mercantil que significava "al preu de". Amb aquesta informació, el professor es va dedicar a investigar els seus orígens entre els pobles que comerciaven amb l'àrea anglosaxona.

En aquest sentit el professor Stabile fou guiat, en les seves investigacions per l'Escola de Paleografia Romana, cap a una sèrie de documents mercantils ita-

lians, propietat de l'Institut Internacional d'Història Econòmica Francesco Datini, a Prato, on va poder comprovar que la famosa @ era utilitzada fa uns 500 anys com el símbol comercial de l'àmfora, una unitat de mesura encara més antiga.

De totes maneres, aquest professor, a pesar de tots els seus estudis no estava ben segur de la veracitat del seu descobriment i continuà la recerca fins arribar a l'any 1492, on trobà a un diccionari

castellà - llatí, la traducció de la paraula "arrova" com "àmfora", el que venia a demostrar que ambdues unitats de mesura eren conegudes tant al món hispanoàrab com al grecollatí.

L'arrova fou una popular mesura de pes i volum, que va tenir el seu origen a l'Andalusia anterior al segle XVI, quan aquestes terres estaven influenciades tant per la cultura musulmana com per la llatina.

Rova o arrova, pes equivalent a la quarta part d'un quintar, és una veu que ve de l'àrab clàssic "rub", quarta part (derivat de "arba", quatre), que en àrab vulgar a Espanya tenia la forma "ruba" i sortia "rova" en romànic, amb l'article "Ar-ruba".

La forma llatinitzada de "ruba" la trobam a documents del segle XIII amb la grafia "rovam".

L'arrova, és la mateixa mesura que l'antiga "àmfora" que empraren els venecians en el comerç a l'Orient Mitjà.

I si també tenim en compte els estudis de l'historiador menorquí Josep Pellicer, publicats a la revista de l'Arxiu de Girona referents a aquest símbol, ens trobam davant un fet cabdal per poder demostrar el seu ús com a conseqüència del comerç del venecians en aquella part de la Mediterrània, concretament a l'Imperi Otomà.

Podem prendre com a fita el saqueig de la ciutat de Ciutadella, l'estiu de l'any 1558, per part de l'armada turca comandada per l'almirall Piali Baxà, on uns quatre mil menorquins foren fets captius i portats a Constantinoble. (Istanbul).

D'aquests, uns cinc-cents foren rescatats, i és en aquesta època quan fa la seva aparició el símbol de l'@, perquè era la grafia de l'"aspre" o "aspri", nom que s'aplicava a la moneda de l'Imperi Turc. L'equivalència amb el ducat castellà era de 60 "aspris" per cada un, i se'n té constància per les transaccions que es feien en el pagament del rescat dels captius menorquins.

També l'@ era la grafia de l'arrova, mesura de pes de 10,175 quilos, o sia, la quarta part d'un quintar (40,700) a Mallorca, 10,407 quilos a Menorca on el quintar eren 41,628 quilos i a Eivissa 9,99 quilos i el quintar 39,960 quilos.

S'acabaren d'utilitzar oficialment aquestes mesures quan entrà en vigor una ordre de la *Junta Provincial de Agricultura, Industria y Comercio* publicada en el Bolletí Oficial núm. 706 de 2 de setembre de 1871, però entre la pagesia es va continuar emprant el mot arrova fins ben entrada la segona meitat del segle XX, tant a Mallorca, com a Menorca i Eivissa.

Aquest signe el trobam tipografiat a unes taules sobre "*Reducción de las Pesas y Medidas de Mallorca a las del Sistema Métrico Decimal y viceversa redactada sobre las bases establecidas por el Gobierno. Año 1853*", i les "*Tablas de reducción de Monedas, Pesos y Medidas Menorquinas a las del nuevo sistema decimal - Mahón 1868*", obra d'Antoni Florit i Sebastià Vives.

Amb tot el que hem exposat abans, queda demostrat l'origen d'aquest símbol, però, per quina raó se'n fa ús d'ell actualment a Internet?

Amb el pas del temps el seu sentit original es va anar perdent, però no així la grafia, i només es va mantenir en la tipografia anglosaxona, en el camp dels registres comptables, en els quals s'establí el preu unitari a les factures, per exemple: 20 sacs @ 5 dòlars cada un.

Per aquesta causa el símbol @ fou inclòs al teclat de la primera màquina d'escriure estàndard que patentà, fabricà i comercialitzà la "Remington Small Arms CO" l'any 1873, exemple que seguien tots els fabricants d'aquests aparells.

Amb l'aparició del correu electrònic començà l'ús d'aquest signe tal com el coneixem ara. Durant els anys 70 es popularitzaren dos símbols per separar el nom personal del propietari del correu electrònic i el nom del domini o servidor en el qual aquest correu operava.

L'empresa Digital començà utilitzant quatre punts en quadre (:::), així les adreces es configuraven com: "Mats-1 ::: Anyan".

IBM en canvi, optà per un llenguatge més natural i només amb dues lletres

"at". Foren els primers que empraren l'expressió "at" en el correu electrònic, escrivien "Mats-1 at Anyan", fins que s'assabentaren que ja tenien el signe "at" en el teclat, o sia l'@, que tenia el mateix significat.

L'any 1972 a Cambridge, Massachusetts, l'enginyer Ray Tomlinson decidí incorporar l'@ just entre el seu nom i el del servidor que havia de rebre el seu missatge perquè les computadores al dirigir i rebre missatges no es confonguessin amb les dues dades. Prengué aquesta decisió examinant el teclat de la màquina d'escriure Model- 33 Teletype, veient l'infrautilitzat que estava aquell símbol aleshores i que ja estava en els conjunts bàsics de caràcters degut el seu ús comercial.

Pocs anys més tard, l'investigador italià, fa patent que el mèrit d'introduir el símbol de l'@ al ciberespai correspon a aquest enginyer nord-americà, un dels pares d'Internet, que el va utilitzar en la seva pròpia adreça de correu electrònic en el temps d'Arpanet. Aquesta xarxa aparegué l'any 1969 com a resultat d'un projecte d'investigació del Departament de Defensa nord-americà durant el temps de la guerra freda, per trobar una via alternativa a les comunicacions per ràdio, i fou l'antecessor de la Xarxa de Xarxes, que és avui Internet.

Finalment, als anys 80, es dissenyà un protocol estàndard per al correu electrònic en tot el món i s'establí que el format universal per a les adreces de correu electrònic seria usuari+@+servidor.

Avui per avui, per la seva forma característica, a aquest símbol se'l denomina de diferents maneres que res tenen a veure amb l'"arrova" mesura, ni amb el "at" comercial anglosaxó; se solen elegir noms més descriptius de la seva particular forma, com:

Anglaterra - at	Espanya - arrova
Itàlia - caragoleta	França - caragol
Rússia - canet	Grècia - annereta
Hongria - cuc	Romania - cua de monea
Suècia - alfa màniga	Noruega - panet

Aquest símbol, que a l'edat mitjana va tenir una gran importància en el món comercial d'aquella època, i no tanta en els segles posteriors per quedar pràcticament en desús a partir de mitjan segle XIX, però a partir del darrer terç del segle XX, ha ressorgit com un element important dins el món de la tecnologia de la informació i de la comunicació. •

> Calendari d'Esporles 2009

El calendari d'enguany editat per l'Ajuntament ha creat gran interès per saber qui eren els protagonistes de les fotografies, on s'havien pres i què representaven. Els membres de l'Obra Cultural Balear ens han passat aquest llistat amb la informació que ells tenen. Si algú té més dades i creu que poden ser interessants us agraïrem que us poseu en contacte amb la bibliotecària i així ho podrem afegir a la informació actual.

Calendari 2009 Esporles fotos antigues: Els arxius són els que consten al calendari.

Portada: vista de la fàbrica de can Fortuny.

Gener: Bartomeu Garau Lladó, Joan Balaguer, Gaspar Riutort, Miquel Amengual Comas, Josep Ramis Cànaves, Bartomeu Garau Bujosa, Francisco Bosch.

Febrer: el Passeig nevat. Desembre de 1956.

Març: Tomeu Comas i Nadal i un amic seu, al Jardinet.

Abril: arc situat al cantó del Passeig en la visita de la mare de Déu de Lluc. Aproximadament 1953.

Maig: pancaritat a la font de son Trias de Dalt.

Juny: Banda Lira Esporlerense.

Juliol: duent la barca FRANJUGA (per les primeres lletres dels noms dels propietaris: FRANCisco de can Calí, JUAN Alemany i GABRIEL Sastre) a mostrar-la a la mare d'aquest últim. Carrer de Darrere sa Paret. Aproximadament 1946.

Agost: fent un castell al Port des Canonge.

Setembre: Escola Parroquial d'Esporles. Aproximadament 1915-1917.

Octubre: Toni Aulí Moranta amb el seu amic Sampol, a son Antic. Aproximadament 1940.

Novembre: Dinar dels homes de sa Fàbrica a sa font de son Tries. Aproximadament 1945.

Desembre: es tracta d'una imatge en la que apareixen les actrius que representaren l'obra *Les cinc parts del món* al Local Parroquial. Era, molt probablement, l'any 1940 (com a molt, l'any 41). Les participants sobre les que hem pogut esbrinar el nom són les següents:

- La Puríssima: Antònia Bestard Moranta.
- La que du la creu: Aina Ripoll Bujosa.
- La monja de la dreta: Magdalena Vich Bestard.
- La xinesa de la dreta: Catalina Pastor.
- La de la dreta, en primer terme, que va vestida d'americana (amb el capellet xulo): Joana Bosch Sales.
- Els angelets a la dreta de la Puríssima: Catalina Bestard Moranta i Anita Riutort Bestard.
- Els angelets a l'esquerra de la Puríssima: Aina Mir Bosch, Margarita Català (no hem pogut esbrinar el nom del tercer, el que està més a l'esquerra).
- Amb un vestit de flors (quimono?) a l'esquerra: Maria Roca Vila
- A l'esquerra, dreta, en primer terme i vestit blanc: Maria Homar (de Can Llorenç de Sa Roba).

> Una xerrada amb...

Moisés Díaz García

Bartomeu Garau Moranta

EN MOISÉS DÍAZ GARCÍA VA NÉIXER DIA 7 DE FEBRER DE 1910 A LA LOCALITAT TOLEDANA DE MUECAS. ENS CONTA QUE ELS PRIMERES RECORDS QUE TÉ ÉS FENT D'ESCOLÀ I TAMBÉ DE CURANDERO, PERQUÈ AL NÉIXER EL SEU PALADAR TENIA UNA MARCA PAREGUDA A UNA CREU I AIXÒ ERA UN SENYAL DE DÉU PER DIR QUE AQUELL NIN TENIA PODERS PER CURAR A LA GENT QUAN TENIEN MAL DE VENTRE. LA SEVA CURA CONSISTIA PRIMER EN FER UNA CREU SOBRE EL VENTRE AMB OLI D'OLIVA VERGE I UN POC D'ANÍS I DESPRÉS HI FEIA UNES FREGUES. ENS DIU QUE ELL NO HI CREIA AMB AQUESTS PODERS QUE SE LI ATORGAVEN; FOS COM FOS, LES PERSONES QUE REQUERIEN DELS SEUS SERVEIS DEIEN QUE ELS CURAVA.

Va anar a l'escola fins els 14 anys, treballava de pastor i també transportant cereals i oli a les estacions ferroviàries properes del seu poble que anaven cap a Madrid.

Durant la II República la feina va escassejar i aprofitant que un oncle, germà del seu pare, era militar i estava com a sotsajudant del quarter d'enginyers a Madrid, va anar a fer el servei militar amb ell, allà ascendí a caporal i veient que el treball seguia anant molt malament es va reenganxar. Fent el servei militar va conèixer a l'al-lota que després seria la seva esposa, es deia Margarita Torres González i era asturiana.

Quan va esclatar el Moviment, Madrid va quedar fidel a la República, però el seu aquarterament es va sublevar, encara que el mateix dia davant la pressió de la Guàrdia Civil, Guàrdia d'Assalt i milicians, els comandaments es van entregar; passat una sèrie de dies es va fer una crida per la ràdio per tal d'allistar-se a l'exèrcit, d'aquesta manera en Moisés tornava a l'exèrcit.

Ens comenta que durant tot el temps de la Guerra va estar al front, primer a Somosierra i després a El Escorial. La seva companyia s'encarregava de fer trinxeres i llocs per a metralladores, canons i mines. Va ascendir a sergent, tot i que realitzava funcions d'oficial, comandant una secció de l'exèrcit.

Acabada la Guerra, en Moisés es va quedar a viure amb una germana seva a Madrid, fins que una nit uns falangistes el

tancat a la presó de Torrijos fins que un dia l'amollaren.

Ens comenta que una germana seva, na Cipriana i el seu marit en German Català vivien a Esporles ja que ell hi estava destinat com a carabinero, fou així com en Moisés, juntament amb la seva al-lota, na Margarita, decidiren venir a viure al nostre poble. Ell va treballar al principi arreglant la carretera d'Esporles i ella a les oficines de la fàbrica de Can Campos. Després, i gràcies al seu cunyat, va treballar durant 12 anys a la possessió de Son Cabaspre com a agricultor.

Després de conivir un temps, en Moisés i la seva al-lota es casaren i tingueren dues filles.

Posteriorment va passar a fer feina com a sereno a la fàbrica de Can Campos fins que la fàbrica va tancar i en Moisés i la seva dona varen haver de canviar de treball, ella va treballar com a serventa i ell va treballar primer a la fàbrica de cartró de s'Esgleietà i després a Can Garí fins que en Joan Palmer, que havia estat el majordom de la fàbrica de Can Campos, els va oferir treballar a la bugaderia Palmer que estava situada a la barriada ciutadana de Santa Catalina; ell era l'encarregat del personal i ella l'encarregada de les màquines, aquí hi treballaren 12 anys fins a la seva jubilació.

Per últim vol deixar clar que és catòlic i que no li agradà gens el fet que cremessin esglésies i diu que cada diumenge escolta la missa que donen per la televisió. •

Magdalena Sastre

> Mateu Palmer

PER L'ENTREVISTA D'AQUEST NÚMERO DE L'SPORTULIS HEM TENGUT LA SORT DE PODER PARLAR UNA BONA ESTONA AMB MATEU PALMER, A QUI S'HA DISTINGIT FA POC AMB EL PREMI JAUME II PER HAVER ESTAT UN DELS REPRESALIATS DURANT LA DICTADURA FRANQUISTA EL MARÇ DEL 48. UN GRAN TESTIMONI DE LA HISTÒRIA RECENT QUE MOLT AMABLEMENT VA CONTESTAR A LES NOSTRES PREGUNTES.

1) Què recordau del temps d'abans de la guerra civil, els anys de la República?

Durant aquells dies, jo formava part de les joventuts socialistes i anàrem fent unes amistats i uns grups. Un dia vaig comprar 44 camises del color que dúiem els socialistes i llavors també vaig comprar 44 corbates, amb la falç i el martell. Hi havia un senyor, que no puc anomenar, perquè li vaig jurar que no ho diria, que me va donar doblers per comprar aquestes coses, amb la condició aquesta: que no revelés mai qui era. I jo sabia perquè ho volia així: tothom creia que aquest home era de dretes i el que menys tenia era de dretes. Després la cosa va seguir passant malament, sempre d'amagats i sempre anant alerta. Si hi havia res fotut ens embolicaven. A mi me tengueren detingut, dues vegades.

2) Això va ésser el març del 48, juntament amb altres companys vostres; com recordau aquesta experiència?

Sí, me dugueren a la presó, no sé quants dies... Primer vaig estar tot sol, comunicat al Govern Civil, desset dies. I en desset dies vaig tenir desset visitants a dormir, cap dia el mateix, anaven canviant i tots entraven amb un matalàs d'espuma i jo tenia una manta. Això eren individus que duïen allà perquè jo xerrés amb ells i els digués coses. Mai me varen treure una paraula.

Quan me tenien detingut al Govern Civil, me varen fer passar dins un corredor i n'hi havia un que estava fermat a unes lliteres i tenia una esquena... tenia una esquena aquell home... vermella; jo vaig passar i en aquell moment me diuen "Mateu, què fas tu per aquí?" i fou en Jeroni Tauler. Va dir "res, no te preocupis". Així idò, no vaig saber com, a l'endemà m'amollaren. Des-

prés de quatre o cinc dies me tornaren aplegar i me tornaren dur a la presó. I ja vaig dir "què serà?" i hi vaig estar 41 dies. Quan vengueren per fer declaracions, eren devers 170 dins la presó, vaig ésser el primer que cridaren i hi havia cinc oficials, però n'hi havia dos que eren comandants i quan foren davant jo en vaig conèixer un tot d'una; s'aixeca i un me va donar maneta i ja me vaig alegrar. Res, me diu "què ja ets casat?" i dic "Sí, i dos infants que tenc: un nin i una nina", i me va dir "idò digue'ls que demà ja aniràs a ca teva" i això va ésser la meua detenció. Però després de no sé quants anys, jo me'n volia anar a Veneçuela i me denegaven el permís; vaig anar al rector i li vaig dir, vàrem anar per capitania... vàrem anar per tot i res, no el vàrem poder trobar; constava que jo estava tancat, constava que estava detingut. I va ser que el cap de la presó no m'havia fet el full de baixa. I estic en la creença que ja que me tancaren aquest pic, poca cosa que hi hagués ja venien a veure'm... Però jo sempre, sempre a "ses mateixes: poc a escola, però de beneit no en tenc cap pèl".

3) I durant la dictadura d'en Franco?

Jo era de les joventuts socialistes i com que tenia a casa la camisa i la corbata, de les quals hem parlat abans, els vaig dir que venguessin a cercar-la si la volien, que jo no els hi duia. I la meua germana ja ho tenia ben preparat perquè jo ja li vaig dir que vendrien a cercar-ho.

4) Com la resumiríeu?

Una porqueria, una porqueria grossa perquè feien el que volien. No en poden definir res perquè no en poden treure res bo.

5) Què en pensau del procés de transició que es va produir després de la mort de Franco?

Per jo no va ésser correcte; s'havien d'haver fet eleccions abans de fer això... perquè feren el que volgueren igual i si n'haguessin fet, ja no ho haurien pogut fer. Varen ser uns anys pels joves... els pares i les mares passaven pena.

6) I actualment, quina és la vostra opinió sobre el panorama polític?

No va malament, però s'hauria de posar més "firme". Els socialistes haurien d'agafar més les "riendes".

7) Què vos pareix que vos hagin donat el premi Jaume II?

Bé, vaig estar molt content perquè els qui no ho sabien ara ho saben; però perquè vaig estar tancat... n'hi ha hagut d'altres...

8) Sempre solem demanar alguna anècdota a l'entrevistat... Quina ens en podeu explicar vos?

Per poder veure als meus companys que estaven a la presó, un soldat me va deixar la jaqueta i la capa. Ens la canviàrem devora l'estació del tren de Sóller, que era veïnat. Així vaig aconseguir veure'ls.

Moltes gràcies a Mateu Palmer per prendre part en la història i contar-nos-la així de bé i l'enhorabona pel seu més que meregut reconeixement. •

> apima

Associació de Pares i Mares d'Alumnes COL·LEGI PÚBLIC GABRIEL COMAS I RIBAS

DES DEL COL·LEGI

Des d'aquesta secció, volem oferir, vam esperar que periòdicament, notícies sobre el col·legi i les seves relacions amb el poble d'Esportles.

Acord per a la realització de millores urgents en el manteniment de les instal·lacions del Col·legi

Les instal·lacions del Col·legi es deterioren amb el temps, i correspon al municipi la seva conservació, manteniment i vigilància. Per desgràcia, aquesta obligació s'ha vingut complint tan solament parcialment durant els últims anys, independentment del color polític de l'Ajuntament.

Ja el 2005, l'APIMA va lliurar a l'Ajuntament un peritatge que instava a corregir una sèrie de deficiències; encara que han escomès algunes de les més urgents (com la substitució de les persianes o la millora del sòl del pati d'infantil), la majoria estan encara pendents. El passat mes de Novembre, l'APIMA va presentar una prioritització d'actuacions urgents per a aquest any, basada principalment en un criteri: garantir la seguretat dels alumnes del centre.

Aquestes inclouen la millora d'instal·lacions que comprometen severament la seguretat

dels alumnes (com el tancament del centre, amb nombrosos punts negres i trams en molt mal estat, o l'ancoratge de porteries i canastres) i alguns elements d'elevat risc potencial (com la paret de càrrega de l'era).

L'Ajuntament es va comprometre a portar-les a terme durant aquest curs, i realitzar el pròxim any altres que no comprometen la seguretat dels alumnes, però si el seu benestar –com l'adequació de les zones reservades a jocs infantils, l'arranjament i millora dels patis i els drenatges, l'arranjament i millora de l'era, o la substitució del deteriorat enrajolat dels passadissos per murs pintats.

Un altre fred hivern per al Col·legi i l'Institut d'Esportles

Un any més, els alumnes de l'Edifici d'Infantil del Col·legi i els de l'Institut d'Esportles han hagut de passar els dies més freds de l'hivern (en el cas de l'Institut, tots els dies de l'hivern!) sense calefacció. La incapacitat del sistema de calefacció per mantenir la temperatura adient a les aules durant l'hivern s'uneix a altres deficiències, com la deficient impermeabilitat dels sostres, amb formació de perilloses goteres a les llàmpares i connexions elèctriques del fals sostre en l'Edifici d'Infantil.

En l'Institut, el sistema de calefacció no ha arribat a funcionar des que l'edifici va ser inaugurat, fa quatre anys. Com hem pogut apreciar en els mitjans de comunicació, els alumnes han hagut de posar-se en vaga perquè la Conselleria enviï un tècnic que arrenqués el sistema.

En l'Edifici d'Infantil, cada vegada que la

temperatura ha baixat sota els 7-8 graus (que no és estrany als mesos de desembre a febrer a Esportles) la bomba central de calor que dóna servei a les 9 aules d'infantil i al menjador no té capacitat per fer-ho i, o bé s'atura, o sols surt aire fred. Les condicions a les aules són extremadament dures, sobre tot, tenint en compte que les aules són emprades per nins de 3 i 4 anys. La capacitat necessària pel correcte funcionament d'aquest sistema ha estat infraestimada, i no funcionarà bé si no s'instal·la una màquina més potent o qualche sistema de suport.

La solució és molt econòmica, però la Conselleria d'Educació duu dos anys sense fer-se càrrec d'ella. Hauríem de prendre mesures similars a les dels alumnes de l'Institut per aconseguir-lo?

A més, l'aïllament de les teulades encara és insuficient, malgrat les reformes dutes a terme l'any passat. Una vegada més aquest nou curs, s'han donat goteres a les llàmpades i instal·lacions elèctriques del sostre, el que ha posat en seriós perill als alumnes i he estat necessari, al manco una vegada, a suspendre les classes. El problema és la falta d'aïllament de les teulades, que a més estan crullades longitudinalment a tota la seva extensió. L'aigua que entra per la paret lateral s'estanca al fals sostre i es filtra pels punts de pas de la instal·lació elèctrica. La falta d'aïllament d'aquesta paret fa que sigui insuficient l'aïllament

de la resta de la teulada. Davant aquest problema, hem sol·licitat un compromís dels responsables de que es solventarà el més aviat possible, i en tot cas abans de l'inici del proper curs escolar.

Un nou parc infantil de jocs

Finalment, donada la negativa de la Conselleria a finançar un nou parc in-

fantil de jocs per a substituir al que hi ha ara (en estat completament ruïnós, sense escales i amb cargols apuntant en diversos punts), i la limitada disponibilitat de fons de l'Ajuntament, l'APIMA ha acordat cofinançar amb l'Ajuntament i el Col·legi la compra i instal·lació d'un nou parc. Volem que aquesta contribució sigui un esforç solidari de tots els pares del centre, i per a això organitzarem diverses activitats de recollida de fons

—que seran, al mateix temps, reivindicatives del limitat suport que les autoritats responsables donen a l'educació a Esporles, Mallorca i Balears. Esperem poder contar amb la vostra ajuda. •

Per a més informació, o si vols participar:
Associació de Pares i Mares d'Alumnes del C.P. Gabriel Comas i Ribas
ampaesporles@yahoo.com

> L'AMPA de l'escoleta municipal d'Esporles

QUI SOM?

L'AMPA no és patrimoni exclusiu de quatre pares i mares! L'associació la formem tots els pares i totes les mares dels infants de l'escoleta. Els qui col·laboren més activament, els qui formen part de la Junta, els qui només paguen la quota... En definitiva tots els que es preocupen dels seus fills i filles i del que els passa a l'escoleta.

PERQUÈ ÉS IMPORTANT COL-LABORAR-HI?

Col·laborar amb l'AMPA és tenir l'oportunitat de participar en la vida de l'escoleta i, en conseqüència, en els primers anys de la vida escolar dels nostres fills i filles.

Els pares i mares poden implicar-se de moltes maneres: rellevant els membres de la Junta quan acabin els mandats, assistint a les reunions per aportar idees, oferint la seva experiència o habilitats per mitjà de la bossa de pares i, en general, no permetent que la feina recaigui sempre sobre els mateixos.

QUÈ FEIM?

Promoure activitats
 Fer una oferta d'activitats a la comunitat escolar, cada inici de curs, en funció de les necessitats i oportunitats que surten, algunes poden ser: xerrades per a pares i mares, ludoteca, cursos per als infants, sortides fora del centre...

Organitzar esdeveniments
 Organitzar o col·laborar amb l'escoleta en

esdeveniments populars: els Reis, el Carnestoltes, la festa de final de curs, etc.

Representar els pares i les mares
 Representar els interessos dels pares i de les mares en qualsevol tema relacionat amb l'estada dels infants a l'escoleta.

COM HO FEIM?

Mitjançant la Junta...
 Que es reuneix periòdicament i s'encarrega de la coordinació de tota l'activitat de l'AMPA. Per mitjà d'aquestes reunions es poden aconseguir moltes coses i no podem perdre l'oportunitat de participar-hi.

Mitjançant la bossa de pares i mares...
 Aquesta és una idea nova que volem incorporar enguany. Els associats interessats es poden oferir per col·laborar esporà-

dicament en alguna activitat que necessiti un esforç o coneixement complementari.

QUÈ HEM FET FINS ARA?

Durant aquest curs s'ha constituït la nova Junta. Durant el primer trimestre s'han cobrat les quotes anuals de l'AMPA, s'ha creat una bossa de correu electrònic per mantenir als pares i mares informats de les iniciatives que es prenen i s'ha ajudat a organitzar la festa de Nadal.

Dia 22 de desembre 4 patges reials anaren a l'escoleta a visitar els infants, recollir les cartes que havia escrit cada aula i a entregar diversos regals. L'AMPA es va encarregar del muntatge i de la despesa de regals.

S'entregaren:
 96 encaixables de fusta, pilotes i animals de drap, un per cada infant.
 18 lots de llibres i cd's, un per cada educadora i resta de personal de l'escoleta
 7 lots de pa amb oli (cetrí, panera i saler), un per cada aula
 2 petits obsequis pels patges.

L'acte va ser tot un èxit i tots s'ho pasarem d'allò més bé. Des de aquí volem aprofitar per donar les gràcies a na Francisca de can Marcos per deixar els seus cavalls i als dos Tomeus que els muntaren i ens ajudaren de forma totalment desinteressada.

Durant el marc de les festes de Nadal també es va fer una recollida de joguetes usades per donar a l'escoleta. De tot el material recollit les professores ho classificaren i ho repartiren per aules com a regals de Reis. •

> La màgia del Nadal

Equip educatiu de l'escoleta

UN ANY MÉS EL NADAL VA ARRIBAR A LA NOSTRA ESCOLETA CARREGAT DE NOUS FACCONEIXEMENTS I EMOCIONS. EL MES DE DESEMBRE ES VA PRESENTAR AMB MOLTES COSES A FER: DECORAR LES AULES AMB PRECIOSOS FANALETES, FER EL BETLEM, PREPARAR L'ARRIBADA DEL CARTER REIAL, L'ASSAIG DE CANÇONS I LA FESTA DE NADAL.

Podríem parlar de cada una de les coses especials que es van dur a terme durant aquest mes a l'escoleta, però enguany volem fer especial referència a la festa de Nadal que es va celebrar al centre de dia. Per primera vegada ens reuníem diferents entitats que representen part de la societat del nostre poble: Escola de Música, Centre de Dia i escoleta per celebrar junts el Nadal.

Teníem al nostre favor tot el que era necessari per fer una gran festa: els infants més petits que van aportar l'alegria

i la innocència típica d'aquest període de festes, la música que com sempre a tots ens emociona i l'experiència de la nostra gent gran del poble. Tots vam poder gaudir del concert, dels torrons i de la companyia.

Haver pogut viure aquesta experiència ens ha dut a pensar en nous projectes, noves maneres de fer; tots podem aprendre molt uns dels altres, no ho hem de desaproveïtar!

Una festa màgica que va donar cabuda a tot i a tots.

Nadal (fragments)

Dolces calentors de niu,
alegries reposades...
L'hivern s'alegra i somriu
amb l'encant de les nevades.

...asseguts tots al voltant
de la taula casolana,
com és bella i confortant
l'abundor qui l'engalana!

Com brillen, clars i desperts
a l'encís d'eixes diades,
aquests ullets tan oberts
qui beuen llum a glopades!

Embaumar-se d'eixa olor
d'innocència i de puresa,
arraulits dins l'horitzó
del Betlem de la infantesa!...

Miquel Ferrà

> Escrit de presentació de l'AMPA de l'IES d'Esporles

Marilena Villalonga · Presidenta de l'AMPA de l'IES d'ESPORLES

L'ASSOCIACIÓ DE MARES I PARES DE L'INSTITUT JOSEP FONT I TRIAS D'ESPORLES ÉS UNA ORGANITZACIÓ ESTABLE, SENSE ÀNIM DE LUCRE, INDEPENDENT D'INSTITUCIONS, ADMINISTRACIONS, PARTITS POLÍTICS, SINDICATS, EMPRESES O ALTRES ENTITATS, FORMADA PER PARES, MARES O TUTORS D'ALUMNES ESCOLARITZATS AL CENTRE. L'AMPA ÉS DE VOLUNTÀRIA ASSOCIACIÓ I TÉ COM A FINALITAT INTERVENIR EN EL CONTROL I GESTIÓ DEL CENTRE EDUCATIU I PARTICIPAR EN LA PLANIFICACIÓ GENERAL DE L'ENSENYAMENT EXIGINT, A QUI CORRESPONGUI, EL MAJOR NIVELL DE QUALITAT I LA GARANTIA DEL SEU MANTENIMENT PER ACONSEGUIR LA MILLOR FORMACIÓ I EL MÉS COMPLET APRENENTATGE DELS NOSTRES FILLS.

Com a pares i mares compartim la idea que volem el millor per als nostres fills i per l'adequat desenvolupament de la seva personalitat, per a què puguin aprendre a superar les dificultats, a conèixer amb tots i a respectar les diferències i impulsar un model integrador d'escola, que no es limiti a preparar intel·lectualment, sinó que prepari per a la vida, des de la solidaritat, i la millora de les relacions socials.

En aquest moment, amb una legislació que, des del punt de vista normatiu, ens lleva protagonisme i capacitat de gestionar l'escola, més que mai, estam disposats a participar perquè sabem que participant exercim un dret democràtic i constitucional, donem exemple als nostres fills i complim amb un deure cívic i ètic amb la societat.

Si considerem que la integració de la família en l'escola és un element clau de qualitat educativa, tenim per endavant una feina il·lusionant i útil.

Amb aquest argument, les nostres finalitats són:

- Informar i assessorar als pares i mares sobre les activitats pròpies de l'AMPA, tant de forma individual com a col·lectives i tot allò que estigui relacionat amb l'educació dels seus fills, així com promoure el exercici dels drets i deures que tenen en aquesta tasca.
- Facilitar el contacte entre els pares, les mares o els tutors dels alumnes amb la direcció i el professorat del centre.

- Promoure activitats d'extensió educativa, cursos d'orientació familiar, cicles de conferències, publicacions, grups de treball, etc.

- Promoure la cultura i la llengua catalanes, pròpies d'aquesta comunitat autònoma.

- Participar en la gestió del centre a través del consell escolar i de les reunions de delegats de pares.

- I tot allò que estigui establert als Estatuts, o puntualment sigui necessari.

Recordar-vos que aquesta associació és de tots i ens agradaria que entressin a formar part de la Junta tots els nous membres que hi estiguin interessats.

> Activitats d'estudi amb suport

Organitza: APIMA IES Josep Font i Trias

Dilluns	
Horari	Estudi amb suport científic: Jaume Pascual
16.30-19.30	Matemàtiques Física i química
Dilluns	
Horari	Speaking Anglès: Roxane King
16.30-17.45	Anglès 1r i 2n d'ESO
18.00-19.15	Anglès 3r i 4t d'ESO
Dimecres	
Horari	Estudi amb suport lingüístic: Miquel Riera
16.30-19.30	Català / Castellà

PREU ÚNIC MENSUAL:

20 € SOCIS AMPA / 25 € NO SOCIS

- **Activitat:** Estudi amb suport d'àrees instrumentals.

- **Objectiu:** No es tracta de fer classes de repàs, sinó d'oferir un espai on els vostres fills i filles puguin estudiar, treballar i consultar llibres i internet. En tot moment hi haurà un responsable contractat per l'APIMA que podrà resoldre dubtes de la seva especialitat.

- **Informació i inscripcions:** local de l'APIMA (al costat del bar) durant el mateix horari de l'activitat.

- **Lloc:** Biblioteca per l'estudi amb suport i aula polivalent per l'anglès.

- La direcció del centre autoritza la utilització de la biblioteca, així com dels ordinadors i llibres de consulta que puguin fer falta per dur a terme les activitats (respectant les normes de funcionament de la biblioteca i fent-ne un bon ús).

INICI D'ACTIVITATS: DILLUNS 12 DE GENER DE 2009

A PARTIR D'AQUEST DIA L'ALUMNAT REBRÀ UN FULL PER DOMICILIAR EL REBUT AL BANC.

INFORMACIÓ: 647 58 94 24 i 971 61 11 97 (horabaixes) · serravillalonga@telefonica.net

ANIMAU ALS VOSTRES FILLS A VENIR

> Què hem fet els últims mesos?

Contàctes

Tallers

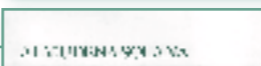

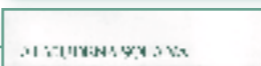

• a més hem continuat amb les Tertúlies literàries

> Novetats

AQUÍ TENS ALGUNS DELS DARRERS TÍTOLS QUE HEM REBUT A LA BIBLIOTECA, SEGUR QUE N'HI HA ALGUN QUE ET FA GANES! ANIMAT A PASSAR PER LA BIBLIOTECA I PODRÀS CONSULTAR EL LLISTAT COMPLET DE NOVETATS, O BÉ EL POTS DEMANAR PER CORREU ELECTRÒNIC A LA NOSTRA ADREÇA: biblioteca@ajesporles.net

AQUÍ TENIU ALGUNS DELS TÍTOLS MÉS ATRACTIUS:

DVD	CASI 300. Friedberg, Jason 27 VESTIDOS. Fletcher, Anne 101 DÁLMATAS 2 HEIDI (sèrie completa) ABEJA MAYA (primera temporada) WICKIE EL VIKINGO (sèrie completa)	
CONEIXEMENT INFANTIL	QUÈ SÓN ELS SENTIMENTS? Brenifier, Oscar EL GRAN LIBRO DEL MICROSCOPIO. Rogers, Kirsteen BOCAS. ANIMALES EXTRAORDINARIOS. Gutiérrez, Xulio CANTEM. Monserrat Grimalt, Maria Miquela TOT SOBRE ELS BOMBERS. Erne, Andrea PETITA HISTÒRIA DE JAUME I, EL CONQUERIDOR. Margarit, Meritxell DISCOVER ENGLISH WITH BEN & BELLA. TOT SOBRE ELS... BOMBERS, AVIONS, DINOSAURIS... (9 títols)	
INFANTIL	APROP. Combo, Natalia EL GRAN VIAJE DEL SEÑOR M. Tibo, Gilles LA BARCA VOLADORA. Blake, Quentin OMEGA Y LA OSA. Guéraud, Guillaume L'AMOR DE LES TRES TARONGES. Colom, Rosa Maria LA GRAN BIBLIOTECA DE LES TRES BESSONES (20 títols). Capdevila, Roser COL·LECCIÓ GERÓNIMO STILTON	
JUVENIL	VABIENLOR. LAS ÚLTIMAS PALABRAS. Vidal Quadras, Javier	
CD	AMAIA MONTERO. Amaia Montero ETERNO NAVEGAR. Uxía ENERGY. Fourplay CON LOS PIES EN LA TIERRA. Andy y Lucas	
NOVEL·LA	MUERTE ENTRE POETAS. Vallvey, Ángela LA LOTERÍA. Wood, Patricia LA NIÑA DE LOS TRES NOMBRES. Shem-Tov, Tami ANDANZAS DE JOE SPEEDBOAT CONTADAS POR EL LUCHADOR DE UN SOLO BRAZO. Wieringa, Tommy CADA CASTELL I TOTES LES HOMBRES. Porcel, Baltasar EL NEN 44. Smith, Tom Rob QUADERN DE CAPÇALERA. Sei Shonagon LAS MUJERES INGLESAS DESTROZAN LOS TACONES AL ANDAR. Solana, Almudena EL DÍA DE HOY. Gándara, Alejandro CIUTAT DE LLADRES. Benioff, David UN GIR DECISIU. Camilleri, Andrea	

PARLEM DE SALUT

Antoni Gutiérrez • Fisioterapeuta i educador sanitari

> Decàleg "insaludable"... Pautes per convertir-se en un neuròtic

- 1) Cada vegada que saludeu algú, rentau-vos les mans
- 2) En un restaurant, netejau tots els coberts amb un torcabagues
- 3) Demanau al cuiner un certificat de salut i proves d'anàlisis
- 4) Llegiu els conservants i antioxidants de tots els productes
- 5) Pensau amb allò que creis que l'altre pensa
- 6) Posau-vos nerviosos quan sentiu que un altre mastega fort
- 7) Col·locau totes aquelles vases que estiguin desequilibrades
- 8) Ordenau totes les coses i quan les tengueu ordenades, desordenau-les per comprovar que estaven ordenades
- 9) Feu-vos addictes a pel·lícules o programes com Psicosis, Gran Hermano, etc.
- 10) Queixau-vos al conductor cada vegada que l'autobús arribi un minut més tard del que toca

I si comptau amb tots aquests punts a les vostres esquenes, demanau-vos: Com he pogut arribar a ser així?

> Bany d'ulls Millora la visió i l'expressió de la mirada

El bany d'ulls és molt tònic i refrescant. S'usa amb molt bons resultats contra la conjuntivitis; també com a cosmètic, ja que augmenta la bellesa i l'expressió de la mirada. Aquest bany fa que l'ull estigui més sa i la visió sigui més clara.

Com el preparam? Posam aigua a bullir, hi afegim una culleradeta de blauet (*Centaurea cyanus L.*) i una altra de camamí-la. Ho deixam reposar fins que refredi i ho colam. Aquesta infusió l'hem d'afegir ara a un ribell petit en el qual hi hagi aigua freda.

Com l'aplicam? Enfonsam la cara dins el ribell i, davall l'aigua, obrim i tancam un parell de vegades els ulls. Respirarem fondo cada vegada que traquem el cap del ribell. Hem de repetir el procés dues o tres vegades durant el dia. Cada bany hauria de tenir una durada d'un o dos minuts.

Aquest mateix remei també és efectiu per accelerar el procés dels uixols. En aquest cas, ho fariem amb aigua calenta i amb la infusió prèvia de coa de cavall petita (*Equisetum arvense L.*).

Tant el bany amb aigua freda com el bany amb aigua calenta, estan contraindicats en el cas de glaucoma. •

> El casal de joves es transforma!!!

DURANT AQUESTS ANYS EL CASAL MUNICIPAL DE JOVES HA TENGUT UNES DMANCANCES QUE A POC A POC S'ESTAN SOLVENTANT GRÀCIES SOBRETOT A L'AJUDA DELS JOVES QUE PARTICIPEN I FAN DEL CASAL UN LLOC DE TROBADA.

Suyapa Ginard • Dinamitzadora juvenil

El casal s'ha anat transformant en un espai més còmode i confortable, oferint més serveis i més recursos per a l'oci dels joves esporlerins i esporlerines.

S'ha d'agrair la col·laboració de joves com en Dani, Cris, Mar, Alex, Malena, Aina, Isa, Clara, Lluqui, Paqui, Tita, etc., que han fet possible la redecoració del casal, pintant una de les sales que hem anomenat la "sala del saló"; aquesta petita sala conté un parell de sofàs, i una consola, aquí a més d'esser un lloc per a passar el temps lliure és un punt d'encontre dels joves, en el que venen juguen, parlen i participen.

Una altra de les millores és que oferim quatre ordenadors amb connexió a internet, a més d'una zona wi-fi. D'aquesta manera s'amplia el servei d'informació juvenil.

A poc a poc i gràcies als joves el casal és un punt de partida d'iniciatives juvenils i un punt d'encontre de colles i joves esporlerins.

Del casal sorgiren els quintos, i com que no seran menys els d'enguany, quintos del 91, volen anunciar i informar d'un seguit de coses i activitats que han anat fent durant aquests temps.

Els quintos comencen, per la Fira Dolça, treballant en el ternet de la fira, a partir d'aquí es

van reunint cada dues setmanes per programar noves activitats, com poden esser la nit de Halloween, diferents tornejos, i per Nadal van preparar una rifa, el número guanyador és el 099, que es va sortejar dia 7 de gener, donat que van tenir un problema a l'hora de realitzar el sorteig el dia programat.

Per tant al guanyador/ra li espera una panera que pot venir a cercar al casal municipal de joves. ENHORABONA!!!

Una de les coses que des del casal volem fer en aquest Sportulis, és demanar disculpes per no haver reconegut més la participació dels joves en les festes de Sant Pere i sobretot donar les gràcies a la participació de la marató fotogràfica que s'organitza en les festes patronals i donar l'enhonorabona al guanyador Raimon Palou.

Aquest any es farà més i millor.

Informació laboral

El casal municipal de joves a més ofereix un servei d'informació laboral, i una de les seves funcions és la difusió d'ofertes de treball, tant d'Esporles com d'altres municipis, si voleu tenir més informació acudiu al casal i us explicarem com funciona aquest servei.

A més recordau que la targeta de l'atur també la podeu sege-llar al casal.

> Xarxa de dones a Esporles

Suyapa Ginard • Dinamitzadora juvenil

EL DIA 21 DE NOVEMBRE DE 2008, ES VAREN TROBAR MÉS DE CINQUANTA DONES AL CENTRE DE DIA D'ESPORLES, TOTES ELLES CONVOCADAS A PARTIR DE CARTELLS I DE LA MERAVELLOSA DIFUSIÓ DEL BOCA ORELLA. LA CONVOCATÒRIA VA SER A CÀRREC DE TRES DONES, DUES D'ELLES DEL POBLE A MÉS DE LA DINAMITZADORA JUVENIL DE L'AJUNTAMENT D'ESPORLES.

Aquesta primera trobada tenia com a objectiu justament aquest, el de la trobada.

Un altre dels objectius (si més no, dels objectius que ens plantejarem les dones convocants) va ser generar un espai de coneixement; pensant que més enllà de les xarxes que tinguem cadascuna, sempre és interessant conèixer altres dones, saber què pensen, com viuen o què volen. I tenint en compte que a Esporles hi ha un nombre important de dones vingudes de diferents racons i països, doncs des del principi hem volgut incloure-les, conèixer-les i deixar-nos conèixer per elles.

A dia de la publicació d'aquest Sportulis, el grup de dones s'ha reunit dues vegades. La segona va ser molt a prop de Nadal i es varen fer dues activitats senzilles però molt interessants: es varen decorar dos arbres de Nadal, un amb propostes d'activitats per a aquest grup i un altre amb desitjos pel nou any.

La fita d'aquest grup a curt termini és organitzar les activitats del Dia de la Dona 2009 a Esporles. I en aquesta tasca estam...

Si ets dona i et fa ganes conèixer altres dones, vine a la propera trobada. Sempre

hi ha servei de guarderia per als nostres fills. I sempre ens reunim en divendres horabaixa.

Si vols més informació sobre la propera trobada o sobre qualsevol cosa relacionada amb aquest grup, pots acostar-te al Casal de Joves (carreró de sa Vileta), tel. 619 554 857, o bé pots telefonar al 650 822 194 (Andrea) o al 686 128 872 (Neus), o també escriure un correu electrònic a: pjj@ajesporles.net.

Salut i fins a la propera.

> Programa de control ètic i manteniment de colònies de moixos de carrer

Els nostres companys, els moixos.

Des de la seva singular i voluntària domesticació els moixos assilvestrats han establert i organitzat la seva forma de vida al costat de les comunitats humanes. L'origen d'aquests moixos de carrer són fruit dels naixements incontrolats i de l'abandonament.

La seva presència beneficia a les persones ja que regula i controla les poblacions de rosegadors.

Per què és necessari aquest programa?

- Per evitar que les poblacions de moixos urbans creixin de forma excessiva i sorgeixin conflictes amb les persones a causa de les molèsties originades per les olors, els períodes de zel...
- Per afavorir un equilibri ecològic entre els moixos i altres espècies.
- Per millorar la qualitat de vida dels felins.

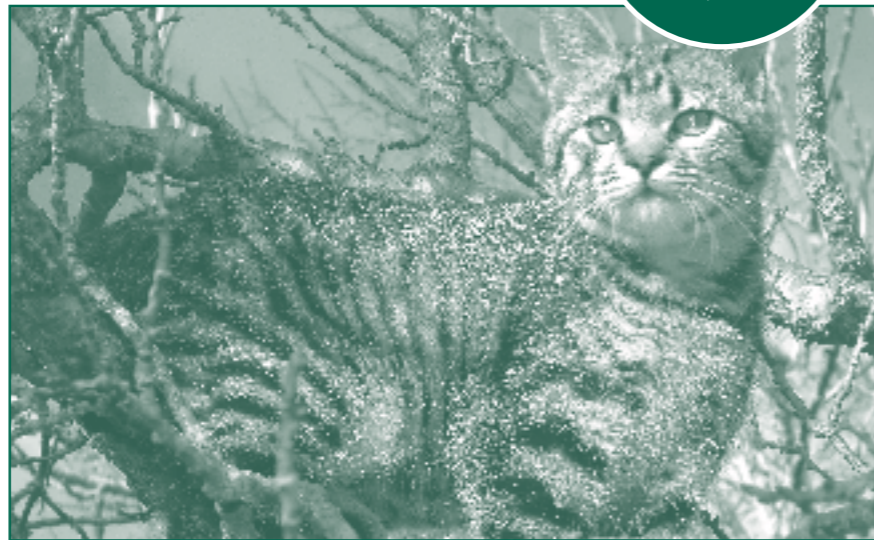
Què és el programa C.E.R.?

Les sigles signifiquen Captura-Esterilització-Retorn. Aquest és un complet programa de maneig i control de les colònies de moixos lliures dels nostres pobles i ciutats.

Com es desenvolupa el programa?

La base per un control i esterilització d'aquests moixos és disposar d'animals saludables que no es morin a la taula d'operacions i això és possible si tenim moixos sans amb un control sanitari i una correcta alimentació. Per tant les colònies de moixos són alimentades només amb pinso sec i amb aigua. Algunes persones diuen que d'aquesta manera els moixos no tenen gana i no es mengen les rates però això vol dir que no entenen de moixos. Els moixos ben alimentats segueixen tenint un fort instint depredador i encara que no se'ls mengin, maten els rosegadors.

Al mateix temps que s'estableix un punt ben controlat higiènicament on alimentar-los es duen a terme les captures amb gàbies trapes, que són uns artefactes que permeten agafar els moixos sense problemes. Els moixos romanen una nit en dejú, al dia següent són operats i 24 hores després, vigilats durant aquest període postoperatori per si sorgís algun problema, són retornats al punt exacte on varen ésser capturats. Els moixos i les moixes es recuperen tot d'una,

els punts de sutura es desfan tots sols i no necessiten medicació. Per saber quins estan esterilitzats i quins no, el veterinari els fa una petita marca a l'orella en forma de lletra V.

Quins beneficis aporta l'esterilització de colònies de moixos de carrer?

- Facilita el control, la localització i el cens de les poblacions felines.
- Elimina les olors provocades per la marca del territori i els renous en el període de zel.
- Manté les colònies estables en número d'individus, evitant densitats excessives i situacions crítiques per als propis moixos i per a l'entorn. Per mantenir una colònia estable s'han de castrar, com a mínim el 80% de la població.
- Millora la seva qualitat de vida reforçant les seves defenses naturals. Prevé malalties infectocontagioses i diferents càncers de mames, úter, testicles...
- Incentiva el respecte de les persones cap als moixos de carrer.

On es practica aquest programa?

A Mallorca, des de fa ja uns anys es duu a terme amb èxit a Pollença i a Calvià. Alguns llocs d'Espanya on es duu a terme són València, Barcelona i San Sebastián. Aquest és un programa que duu en marxa moltíssims d'anys a altres parts del món com els USA, Itàlia (a Roma per exemple els moixos són considerats patrimoni de la humanitat), a Canadà, a França (amb el suport de Brigitte Bardot), al Regne Unit o a Tunícia.

Què hem fet a Esporles fins ara?

Amb l'ajuda dels veterinaris, que col·laboren amb nosaltres amb preus especials, hem esterilitzat una bona quantitat de moixos del carrer. L'Ajuntament d'Esporles també ha subvencionat el control de natalitat dels moixos de la depuradora i el camp de futbol. Quan l'associació disposa d'efectiu ajuda en les castracions amb un 25% del cost però en períodes de carència és l'alimentador qui ha de fer-se càrrec de les despeses, pagant-ne el preu reduït, previ estudi de l'associació. Treballam perquè des de les administracions públiques es destinin partides pressupostàries per fer front a aquestes despeses.

L'associació ha defensat des de sempre que els moixos controlats puguin ésser alimentats a punts ben controlats higiènicament però a la nostra ordenança municipal de tinença d'animals això no es contempla. Seguim reivindicant que s'aprovi aquest punt com a part imprescindible del programa.

A partir del mes d'abril varem començar a gestionar la colònia del camp de futbol i el cementiri amb una subvenció per les castracions de l'Ajuntament d'Esporles per intentar controlar els problemes que hi ha a la gespa del camp de futbol per les deposicions dels moixos i per aconseguir una colònia controlada i estable allunyada d'aquest punt.

Per acabar, volem fer una important crida a les persones que enverinen els moixos i els fan patir una mort molt dolorosa i una llarga agonia i recordar-los que l'ordenança de tinença d'animals pot multar a aquestes persones sense escrúpols amb quantitats que van dels 1.500 als 15.000 euros. •

> El decàleg del bon amic dels animals

1. Posa-li a la teva mascota el xip i una plaqueta identificativa amb el seu nom i un telèfon, són el seu DNI. Si el perds facilitaràs que t'avisin quan el trobin.
2. No duguis el teu ca amollat pel carrer, no val la pena posar la seva vida ni la dels altres en perill.
3. No el condemnis a estar sempre fermat a casa, pren les mesures necessàries per poder-lo tenir amollat.
4. Pensa bé les condicions en les que el tens en tot moment: té llibertat de moviment?, disposa d'ombra a l'estiu i escalfor a l'hivern?, té aigua neta?, va net?...
5. Si trobes un animal perdut pel carrer telefona al número de la seva placa. Si no en du, porta'l a un veterinari per llegir el seu xip o avisa immediatament a la policia local, a l'ajuntament o a l'associació i, si pots, reten-lo o deixa'l fermat a un lloc segur fins que el venguin a cercar.
6. Si detectes maltractament o males condicions a alguna casa amb els seus animals, denuncia-ho.
7. Du un bon control amb el veterinari, no esperis a que sigui massa tard.
8. No compris cans ni moixos, adopta'ls. N'hi ha molts que estan esperant una segona oportunitat, tots la mereixem.
9. Pensa-t'ho molt bé abans d'acollir un animal a ca teva i, sobretot, no l'abandonis mai!
10. Estima'l SEMPRE, ell no ho deixarà de fer MAI!

> Històries que ens encoratgen a seguir endavant

Vàrem trobar en Matu una nit quan anava donant tombs per enmig de la carretera. La seva edat era indefinida però tot d'una vàrem veure que era vell, vellíssim, gairebé cego, les cames li feien figa i tenia una por enorme a les persones. El vàrem dur al Refugi Municipal d'Animals d'Esporles i el vàrem cuidar tan bé com vàrem poder, el vàrem alimentar amb llaunes de menjar humit perquè no tenia dents. Pensàvem que es moriria de vell al nostre refugi, que ningú no el voldria per company sent tan vell i tan desconfiat amb les persones. Però algú, a Alemanya, es va fixar en ell i va decidir donar-li estimació i l'escalfor d'una llar durant el temps que li quedàs de vida. Aquest Nadal la seva família ens va enviar aquesta foto i ens explicava que estava tranquil i que es trobava molt bé. Hem penjat aquesta foto al refugi per recordar cada dia que no hi ha res impossible i que existeix gent bona que estima els animals. I perquè ens doni ànim i coratge per seguir endavant, perquè la nostra feina voluntària rescatant i tenint cura d'animals abandonats moltes vegades és molt dura i de vegades ens falten les forces. Quan això succeeix podem mirar la foto d'en Matu i recordar que, malgrat tot, el nostre esforç val la pena.

Vols ser voluntari a la nostra associació?

Necessitam gent amb ganes de col·laborar. Si tu ets una d'aquestes persones amb inquietud envers el món dels animals, pots telefonar-nos al 617 605 017 o contactar amb nosaltres a través de la nostra pàgina web: www.amicsanimals esporles.org.

També pots col·laborar fent-te soci per una quantitat de 20 euros mí-nims anuals o fent un donatiu al nostre compte corrent:

Banca March: 0061-0307-73-0001280119

> L'encantador de què?

Izaskun Arenas • A.i.p.a Euskadi [associació espanyola de cans d'assistència]

DESPRÉS D'UN TEMPS DE CALMA, LA CADENA QUATRE TORNA A EMETRE EL PROGRAMA "L'ENCANTADOR DE CANS" I AMB ELL ARRIBEN DE NOU LES ESGARRIFOSSES ESCENES QUE, SOVINT, VEIEM REPETIDES DIÀRIAMENT PEL CARRER. TOT AIXÒ EM DUU A REFLEXIONAR SOBRE MOLTES QUALITATS DE L'ÉSSER HUMÀ I DEL CA. PERÒ ABANS DE SEGUIR AMB LES MEVES REFLEXIONS DESCRUIRÉ UNA ESCENA QUE VAIG HAVER DE PRESENCIAR AHIR PER A LA MEVA DESGRÀCIA.

Anava pel carrer darrere d'un nin d'uns 7 o 8 anys acompanyat de la seva mare i, entre ells, un petit Pomerania al que li costava un gran esforç tocar el terra amb les seves potes davanteres a causa de la tensió de la corretja. El nin duia la corretja i anava quadrat, amb el cap ben alçat i orgullós de ser un líder, imitant el llenguatge no verbal d'un César Millán "tranquil i enèrgic". Em va fer molta pena veure aquesta escena, el nin no mirava al ca, només pegava estirades, una darrera d'una altra, mentre el seu ca s'aguantava cada vegada que rebia una cridant en el seu llenguatge caní que per favor es calmes, però els ulls del nin només miraven per a si mateix, estava massa ocupat sentint-se poderós com per a poder veure que el seu ca pretenia aturar-se per fer les seves necessitats. Mai havia vist a un ca defecant mentre camina, sense aturar-se i adoptar la seva postura natural per a tal fi. La mare del nin es va fer amb la corretja durant uns segons en els quals, il·lusa de mi, vaig pensar que arribaria un respir per al pobre animal però va anar tot el contrari, va pegar una estirada encara major per corregir no sé què, no hi havia res a corregir. La veritat és que no és la primera vegada que veig escenes semblants, però aquesta em va semblar massa alarmant. Em sembla greu veure a un nin fent això, i a una mare reforçant i alimentant aquesta conducta, però vull

pensar que són comportaments que neixen de la falta d'informació real, ètic segura que aquest nin estima al seu ca i creu que està fent el millor per a ell així que, definitivament, l'arrel del problema ve d'una informació equivocada i incompleta.

Sabem que lluitar contra l'emissió d'aquests programes és com lluitar contra un mur gegant però és urgent que la gent pugui contrastar la informació, no és just que s'estigui proporcionant una informació falsa i incompleta i que ningú pugui fer res per evitar-lo.

Em deman d'on neix aquesta teoria de la dominació i la submissió, si de la suposada naturalesa del ca o d'una necessitat de l'ésser humà. Sembla que moltes persones necessiten sentir que dominen l'animal per tal d'alimentar el seu ego. Potser per això segueix havent-hi la tendència a conservar uns costums que cauen pel seu propi pes des de fa temps. D'aquí el títol d'aquestes reflexions, jo crec que en César Millán és l'encantador d'uns amos que es veuen reforçats amb una manera de liderar violenta i aberrant, almenys per a l'animal. Si estem dotats d'una intel·ligència excepcional, no hauríem d'usar-la? Quan pegam una estirada de corretja o donem un cop a un ca posem al descobert els nostres impulsos irracionals, però crec que tots tenim capacitat per a cercar els

camins que evitin que fem ús d'una violència sense sentit, que a més de portar-nos només conseqüències negatives, no ensenyi absolutament res, i tampoc educa, només reprimeix.

La gent que veu aquest programa hauria de tenir una informació completa. Aquest home presumeix d'equilibrar als cans quan la única cosa que fa és atemorir-los i anul·lar-los. Com es pot demostrar això? Molt senzill, observant i sabent interpretar el llenguatge d'aquests cans, el que diuen ells no dona lloc a dubtes.

Jo crec que el paper dels que estem en aquest costat no és convèncer a ningú, només informar que existeixen mètodes efectius amb els quals no es fa sofrir al ca, es respecta la seva integritat i naturalesa, amb els que se'ls ensenya amb reforços positius i això fa que no ens temi i que flueixi la confiança i el bon enteniment entre persones i cans, així els ensenyem a voler aprendre, no a voler evitar càstigs que ni entenen. Podem proporcionar-los una vida feliç i alhora tenir un ca ben educat i, nosaltres haurem posat en pràctica la nostra creativitat i la nostra capacitat racional deixant a un costat actituds negatives per a enaltir les positives.

Per a acabar, repeteixo la meua pregunta inicial perquè tots hi reflexionem; l'encantador de què?...•

> Educació canina en positiu

PODRÍEM DEFINIR L'EDUCACIÓ CANINA EN POSITIU COM LA MANERA AGRADABLE DE MOSTRAR ALS CANS EL QUE ESPEREM D'ELLS. TAMBÉ ENS AJUDA A ENTENDRE MILLOR AL NOSTRE CA, FACILITANT AMB AIXÒ LA CONVIVÈNCIA.

El primer precepte de l'educació en positiu és el respecte pel nostre fidel amic, renunciant al càstig com a forma

d'aprenentatge i premiant aquells comportaments que desitgem (reforçament positiu). S'hauran d'evitar també els crits, els collarets de càstig, les estirades de corretja i tot allò que pugui molestar al ca. Aquest plantejament dona com a resultat cans més feliços i equilibrats.

El fet de pertànyer a espècies distintes dificulta la comunicació entre cans i humans. Aquesta incomprensió fa que el ca, que depèn completament de nosaltres, sofreixi estrès crònic. Si a això li

Amics dels Animals d'Esporles

afegim un tracte incorrecte, per desconeixement, tindrem freqüents problemes de comportament en cans (ansietat per separació, fòbies i fins i tot agressivitat). Tots aquests problemes són tractables des de l'educació en positiu, el resultat depèn de la gravetat del problema i de la implicació del propietari.

En l'educació en positiu la col·laboració del propietari és imprescindible ja que és el que conviu dia a dia amb l'animal i ha d'aplicar les pautes que li dona

l'educador. Haurà de modificar aquelles coses que perjudiquen o agreugen el problema del ca. Algunes d'aquestes pautes sorgeixen de la lògica i altres de l'observació.

Si desitgem que el ca acudeixi a la cridada i el renyem perquè no ve obtindrem l'efecte contrari. No obstant això si (de vegades) el premiem quan ve, serà agradable per a ell i obtindrem una resposta fiable.

Des de l'educació en positiu és absolutament inacceptable la tècnica de la "inundació", que consisteix a enfrontar al ca a l'estímul que li produeix temor, sense cap mirament. Aquest sistema és molt perillós ja que alguns cans no poden suportar-lo, es veuen superats per la situació i es tornen irrecuperables. En l'educació en positiu l'enfrontament és progressiu i respectuós amb el ritme de cada individu.

Ja fa anys que l'educació en positiu es posa en pràctica a Europa i hi ha grans educadors que han dedicat anys de la seva vida a l'observació del comportament dels cans. Els dies 13 i 14 de desembre varem tenir el privilegi de tenir a na Turid Rugaas, la número u de

l'educació en positiu a Europa, impartint un seminari a Mallorca. Ella defensa que els cans tenen un llenguatge corporal que utilitzen per a evitar conflictes, el que ha anomenat "senyals de calma". El seu llibre, del mateix títol, és lectura obligatòria per a aquells que aspiren a entendre al seu ca. El ca és un animal social que, en la naturalesa, viu en ramat. Per aquest motiu l'agressió és la darrera opció ja que posa en perill la vida d'un dels membres sinó d'ambdós. En la naturalesa l'agressió només es dona en cas de fam o tensió reproductiva. Així doncs, quan un ca es trobi a un altre ca desconegut li mostrarà "senyals de calma" per fer-li saber que no és enemic. També les farà sevir per fer-li veure que es troba incòmode perquè s'està acostant massa o de mala manera, com a avís perquè canviï la seva actitud. Aquests mateixos senyals els fan servir amb nosaltres creient que els entenem, que parlem el mateix llenguatge. El problema és que al no entendre'ls no aturem en allò que els molesta. Algunes són imperceptibles per a nosaltres com desviar la mirada, girar el cap, ensumar

el terra, asseure's, etc. Aquests senyals són innats (s'han comptabilitzat fins a un total de trenta), tots els cans els porten al néixer. Però de vegades ens trobem alguns animals que els han perdut a causa d'un estrès altíssim, no saben fer-los ni veure'ls en els altres. Afortunadament quan s'aplica correctament una teràpia de reducció de l'estrès els cans recuperen aquests senyals.

Així doncs us animo a educar en positiu, ja que s'acaba convertint en una forma de vida, en la manera de relacionar-nos correctament amb el nostre ca i que també es aplicable a les persones que ens envolten. •

> ONG Esporles al Món

EL PASSAT DISSABTE DIA 9 DE GENER ES VA REUNIR AL CENTRE DE DIA L'ASSEMBLEA GENERAL DE L'ONG ESPORLES AL MÓN. EL MOTIU FOU PER INFORMAR DEL QUE S'HAVIA DUT A TERME EL PASSAT ANY 2008 I RENOVAR LA JUNTA DIRECTIVA QUE ERA UNA DE LES ORDRES DEL DIA.

Una vegada dut a terme aquest acte, es va passar a veure els resultats de la feina feta durant el passat any 2008 i fer una programació mínima de cara al present 2009.

Com veureu a continuació el nostre agermanament amb San Ramon és una realitat i ho és perquè el poble d'Esporles ha demostrat en tot moment la seva il·lusió amb el Projecte que duim a terme.

Començant per les Escoles i l'Institut Josep Font i Tries, els comerços, les botigues fins els particulars voluntaris de totes les condicions.

Els resultats són el següents:

Coques i Fira dolça	1.021,98
Subvenció Patronat	700,00
IES d'Esporles	1.497,00
Sopar frit	1.686,00
Fira del Llibre	49,50
Fira dolça i Baratillo	1.867,00
Bunyols	476,00
Xocolata	913,00
Romanent any 2007	120,16
TOTAL	8.330,64

En nom dels nostres agermanats vos donam les gràcies per la vostra inestimable col·laboració que demostra que és veritat que ens sentim germans del poble de San Ramon.

> L'Infern sempre és obert

L'Infern és obert, tots els dimonis són aquí... Així comença una cançó del grup Brams. Però a Esporles, l'Infern sempre és obert.

Pot esser que encara no ens coneguem personalment, però segur que ens heu vist actuar i heu xerrat de nosaltres. Som els dimonis d'Esporles, els Bocsifocs, un grup de persones amants del foc i de la festa. Un grup obert i acollidor, on tothom té qualche cosa a fer i tothom pot col·laborar.

Com a colla participam des de fa un sèrie d'anys al correfoc de les festes de Sant Sebastià de Palma, tan a l'antic format com a l'Actual aTIAr foc. Per Sant Antoni col·laboram en l'organització del fogueró i hi feim una petita actuació. Durant la primavera treballam de valent per oferir-vos un bon espectacle a les festes de Sant Pere i a les de la Vilanova. Tardor i hivern són moments més tranquils en quant a actuacions, però els dedicam a millorar el nostre material (vestimenta, màscares, forques, etc.). Els abans esmentats són els correfocs i espectacles de més anomenada en els que participam, a l'igual que a d'altres que vagin sorgint durant l'any.

Si vos agrada fer festa, col·laborar amb alguna activitat cultural i jugar amb el foc, NO HO DUBTEU, VENIU A LA COLLA DE DIMONIS.

Si voleu esser dimonis, cap problema! Vos ensenyarem a manejar la pirotècnia amb seguretat. I si voleu desenvolupar alguna altra tasca com els acompanyants de la bèstia de foc «el Boc», membres de la batucada, ajudar a muntar escenografies, teniu coneixements de teatre, o sou fusters, ferrers, picapedrers, electricistes, etc. i voleu col·laborar d'alguna manera i vos fa il·lusió, ja ho sabeu, fa falta gent pertot.

Esporlerines i esporlerins, salut i foc!!!!!!!
Contacte: bocsifocs@hotmail.com · 660 093 368

BOCSIFOCES

SI T'AGRADA EL FOC,
TENS COMPROMÍS,
I VOLS PASSAR-T'HO BÉ.

- PROJECCIÓ DEL CORREFOC DE SANT PERE 08
27 DE MARÇ I 3 D'ABRIL DE 2009
20:00 H.
CARRERÓ DE SA VILETA, 6 (PUNT D'INFORMACIÓ JUVENIL)

- JORNADA DE PORTES OBERTES
4 D'ABRIL DE 2009
19:30 H.
c/ JOAN CABOT, 14 (ESPLAN)

ORGANITZA: AS. CUL. COLLA DE DIMONIS BOCIFOCES

> Voluntaris Protecció Civil d'Esporles

RISC D'INUNDACIONS

Prevenció

- Tingui preparada una farmaciola de primers auxilis i aquells medicaments que prenguin permanent o esporàdicament tots els membres de la família.
- Col·loqui els productes tòxics (herbicides, insecticides, etc.) fora de l'abast de l'aigua per evitar contaminacions.
- Emmagatzemi aigua i aliments, preferentment aquells que no necessitin refrigeració o esser cuinats. S'ha de proveir d'un equip d'emergència per a cuinar. Calculi les quantitats d'aliments necessaris per a tres dies.
- Revisi la teulada i les baixades d'aigua, el clavegueram, la cuneta o sèquia pròxima a casa seva.
- Col·loqui en els punts més alts de la casa els objectes de valor, vestuari, documentació personal, etc.
- Tingui operativa i a mà una ràdio, piles seques i carregades.
- Conegui l'altura del lloc més alt de la casa.
- Dins de la unitat familiar, tots han de conèixer: el senyal d'alarma; vies d'evacuació; punts de concentració; mitjans a utilitzar; persona que haurà de romandre a la casa, si les circumstàncies ho permeten; efectes que ha de transportar

Els Voluntaris de Protecció Civil d'Esporles fent pràctiques per apagar els focs i bombejar aigües

cada membre de la família.

- Si viu en una avall, torrentera o en zona costanera procliu a les inundacions, esbrini quina altura es troba sobre el nivell normal de l'aigua. Aprengui la millor ruta cap a terreny elevat.
- En àrees muntanyoses allunyi's del fons de les valls. Allunyi's de les bases dels tossals per a no veure's atrapat per l'aigua que cau per les vessants, que sovint arrossegueu fang i conjunts de restes d'arbres i pedres.

Durant el període de pluges

- Estigui alerta al senyal d'alerta convinguda i sintonitzi l'emissora local o la televisió per a obtenir informació de l'Institut Meteorològic o de la Direcció General d'Emergències.
- Només utilitzi el seu telèfon per informar a les autoritats.
- Retiri de l'exterior de la casa mobles i ob-

jectes que puguin esser arrossegats per l'aigua.

- Desconnecti tots els aparells elèctrics. Utilitzi amb mesura queviures i material de calefacció.
- Prepari's per abandonar la casa i acudir al lloc preestablert si considera que està en perill, això ho ordenen les autoritats.

Si ha d'abandonar la casa

- Agafi la documentació, la farmaciola, els aliments, la roba d'abric i els objectes valuosos poc voluminosos, el telèfon mòbil ben carregat, la llanterna i la ràdio, amb piles seques.
- Desconnecti l'electricitat, el gas i l'aigua. No toqui els aparells elèctrics si estan banyats.
- Tanqui i assegurui les finestres i portes perquè no puguin esser destruïdes.
- Informi de la seva arribada al lloc de trobada a l'autoritat local i de les seves dades personals.
- Si es refugia en un domicili particular, respecti l'intimitat. Si s'allotja en un alberg col·lectiu respecti les normes socials i les instruccions que rebí. Sigui solidari.

Després de l'emergència

Segueixi els consells i les instruccions que rebí de l'autoritat municipal o autonòmica de Protecció Civil.

> Agrupació de voluntaris de Protecció Civil d'Esporles

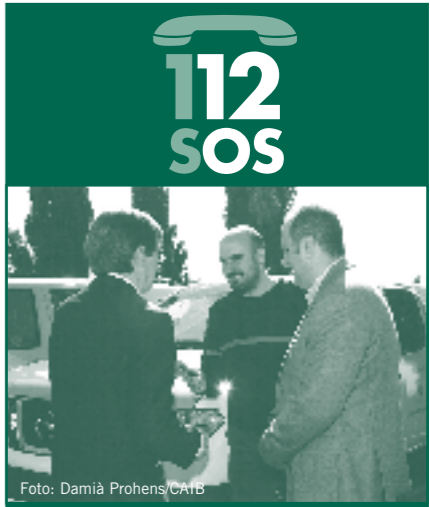
L'AGRUPACIÓ DE PROTECCIÓ CIVIL D'ESPORLES SOM GENT COM TU, AMB GANES D'AJUDAR AL SEU POBLE QUAN REALMENT HO NECESSITA. DONAM UNA MÀ ALS PROFESSIONALS DE LES EMERGÈNCIES EN INCENDIS FORESTALS (SON CABASPRE 2008), INUNDACIONS (TORRENTADA 2007, INUNDACIONS 2008), RECERCA DE PERSONES, ETC.

A part ajudam en activitats d'associacions del poble (Cursa de Muntanya 2007-2008), Correfocs, i Fira Dolça entre d'altres.

El 2008 la Conselleria d'Interior ens ha dotat d'un vehicle nou i del material bàsic en cas d'una emergència. També hi ha hagut noves incorporacions durant aquest any i el naixement d'un nadó de la nostra companya Tània, a la qui donam l'enhorabona, i esperam que en el futur s'incorpori de nou a l'agrupació.

Tothom que estigui interessat en fer-se voluntari de la nostra agrupació té més informació a la pàgina web de l'ajuntament: www.ajesporles.net o al telèfon: 647 348 842.

Per acabar ens agradaria donar les gràcies a tota la gent que fa la nostra tasca més fàcil: Ajuntament, Policia Local, Brigada de l'ajuntament i Conselleria d'Interior. Gràcies de tot cor.

> Lliurament de nous vehicles

El president Antich al lliurament dels nous vehicles a les agrupacions de Voluntaris de Protecció Civil a la Unitat Operativa d'Emergències.

3 març de 2008

> ASSOCIACIÓ SA FERRADURA

Xisca Torres "Sa Ferradura"

AQUESTA ASSOCIACIÓ DE CAVALLISTES D'ESPORLES JA FA MOLTS ANYS QUE CAVALCA ACOM UN GRAN GRUP D'AMICS. EL 2005 ES CONSTITUÍ DE MANERA OFICIAL.

Som aficionats al món dels cavalls, de la natura i dels animals en general. També hem de dir que ens agrada passar-ho d'allò millor i gaudir del bon menjar.

A l'actualitat entre infants i majors som 71 socis.

Mensualment solem fer una excursió a la qual es pot anar a cavall o a peu.

Fa 3 anys que participam a la Fira Dolça amb els nostres animals, ens podeu trobar a la Placeta del Jardinet.

També ens agrada col·laborar a la Cavalcada de Reis, les beneïdes per St. Antoni i, com no, el Carnaval.

Comptam amb un blog: <http://saferradura.blogspot.com>, i el nostre correu electrònic és: saferradura.esporles@gmail.com.

Les activitats que hem dut a terme el darrer semestre han estat:

16 d'agost: Excursió nocturna a Son Tries anant d'Esporles cap a Sarrià, fins a Son Ferrà. Finalment vam sopar d'un bon tumbet a Son Tries, fet pel nostre gran cuiner en Joan "Currot". Hi assistiren 7 cavalls i 17 socis.

14 de setembre: Excursió a s'Ermita. Partírem de "Sa Roca" a Es Verger cap a l'ermita i arribàrem fins les antenes, la baixada la vam fer pel camí de Son Ferrà, tornant cap a "Sa Roca", on els nostres amics Jose i Lee ens convidaren a un magnífic arròs negre, i passàrem un horabaixa molt agradable. Assistiren 7 cavalls i 35 comensals.

21 de setembre: Pujada a s'Ermita d'Esporles en motiu de la festa de la Mare de Déu. Partírem de la urbanització de Son Tries, pel camí de Son Ferrà, la baixada fou pel camí que du a la Granja. A dalt degustàrem d'una bona paella feta pels ermitans.

Després com ja s'ha fet tradició, els infants que hi havia formaren unes llargues coes per poder colcar als nostres cavalls, que oferirem a tots amb molt de gust. Aquest dia hi participaren 10 cavalls i 25 socis de Sa Ferradura.

5 d'octubre: Participació a Sa Fira Dolça juntament amb els nostres companys els falconers d'Esporles.

Com cada any, a la Placeta des Jardinet hi assistiren innumerables infants i pares per gaudir d'unes voltes amb poni (oferts a Sa Ferradura per Son Molina Centre d'equitació, valgui aquest espai per donar-los les gràcies públicament), amb un recorregut que ens proporcionà Jardins de Tramuntana, moltes gràcies a ells també per la seva col·laboració.

Alhora tothom va poder gaudir d'un bon menjar. Els més petits pogueren fer dibuixos i participar en un concurs organitzat per l'associació. Les guanyadores foren n'Alicia Cabrera i na Celeste. Alguns dels nostres companys inseparables, els cavalls i egües, també hi foren presents: en Trampó, en Mito, en Lancer i na Lluvia.

Va ser un dia complet per tots, vam fer molta feina però n'estam contents perquè tot va sortir rodó.

19 d'octubre: Excursió a Sa Coma Llobera, sortida de Ses Rotes. El nostre company Martí Morro ens oferí per aquesta excursió partint d'aquest indret, 16 cavalls i egües, així com 41 persones entre infants i grans; uns a cavall i els altres a peu, ens trobàrem a dalt per gaudir d'un bon dinar. El bon temps ens acompanyà i tots gaudirem d'una bona excursió.

25/26 d'octubre: Acampada a Cala Rajada. Els germans Morro, en Toni i en Martí, ens convidaren a aquesta xida. El dissabte a les 15h ens trobàrem 31 persones entre infants i grans a la urbanització de Son Tries, per partir cap al nostre destí. El camí fou llarg, però quan arribà el convoy de 7 remolcs, amb 2 cavalls

cada un, a un immens pinar, el plaer fou superior. Muntàrem les nostres tendes de campanya i condicionarem els animals perquè passassin una bona nit. La vetllada fou llarga i entretinguda, i de cop arribà el silenci de la nit. Tots dormirem profundament, per a despertar en un dia assolellat.

Després del berenar es prepararen els cavalls que partiren cap a Cala Mesquida a gaudir de la gran experiència que és entrar a cavall dins la mar; els altres anàrem a peu cap a ca L'Agulla a

on ens reunirem amb els cavallistes i després tornàrem tots junts i trobàrem un bon dinar que ens havia preparat es Currot.

22 de novembre: Sopar anual de Sa Ferradura. El nostre Ajuntament ens donà l'oportunitat de fer aquest sopar al Centre de Dia, el qual condicionàrem a l'estil Western i tots ens vestírem per l'ocasió, a fi de passar una nit divertida i engrescadora. Així fou, sopàrem i ballàrem fins tard. Hi van assistir més de 40 socis.

30 de novembre: Excursió a Son Bunyola, els bons amics Xan i Carlos ho prepararen tot per poder fer aquesta sortida. Encara que el temps no acompanyàs molt, a les 10:30 h partíren els cavalls de La Granja, pel camí del correu cap a Son Bunyola. Els caminants ho feren del Mirant de Mar pel camí dels pescadors. Tots ens trobàrem a Son Bunyola a l'hora de dinar. Un bon foc i a escalfar-se s'ha dit, que el fred comença a pitjar. Aquesta vegada hi participaren 7 cavalls i 20 socis.

28 de desembre: Excursió a Planícia. No era una innocentada, a les 11 del matí ens trobàrem a Sa Rota des Currot per partir cap a Planícia, 7 cavallistes amb els seus cavalls i egües, i 13 persones a peu partírem cap el nostre objectiu. El fred desaparegué aviat cavalcant i caminant; el dinar com sempre una delícia, igual que la companyia.

I aquesta ha estat la darrera xida del 2008 de SA FERRADURA.

Esporles gener 2009

AJUNTAMENT

> Nou sistema de recollida de residus

DES DE L'AJUNTAMENT VOLEM DONAR-VOS L'ENHORABONA PER LA VOSTRA COL·LABORACIÓ AMB EL NOU SISTEMA DE RECOLLIDA DE RESIDUS. AQUEST SISTEMA ÉS ÚNIC A TOTA ESPANYA, COSA QUE HA FET QUE MOLTES ADMINISTRACIONS DE TOT L'ESTAT MANIFESTIN LA SEVA ADMIRACIÓ PER LA PROPOSTA ELABORADA PER MOLTS DE VOSALTRES A LES REUNIONS DE L'AGENDA 21.

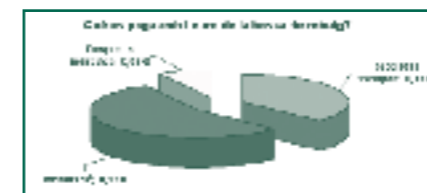
Els resultats del primer mes han estat molt bons. S'han augmentat els pesos recollits de matèria orgànica, paper, vidre i envasos. Però el millor és que **s'ha disminuït en un 60% la producció de rebuig**, passant de les 40 tones mensuals a 16 tones mensuals.

Tot això fa que el sistema funcioni i pugui perdurar en el temps, fet que suposarà un estalvi important per totes aquelles famílies que separen els residus a casa seva. Recordau que a l'octubre només es pagaran 90 euros de taxa de fems.

És important saber que l'euro que es fa pagar per la bossa serveix per pagar el servei de recollida, transport i tractament del rebuig.

Evolució del cost que paga l'Ajuntament d'Esporles al Consell de Mallorca per incinerar una tona de rebuig.

Destí de l'euro que pagam per cada bossa de rebuig.

Com podeu veure, 55 cèntims de cada bossa es destinen a pagar els costos d'incineració del rebuig que aquesta mateixa conté. Al següent gràfic podeu veure com s'ha incrementat any rere any el cost d'incineració del rebuig segons dades del Consell de Mallorca.

> Gran resposta ciutadana a la campanya de control de cans

La policia municipal i l'Associació d'Amics dels Animals d'Esporles fan feina per millorar la salut del poble i de les nostres mascotes.

El passat mes d'octubre es va fer una campanya per a la conscienciació dels propietaris de cans perquè tinguin les seves mascotes ben "cuidades": xip, vacunes, etc., però també perquè els passegessin d'una forma cívica i respectuosa amb la gent i l'entorn: corretja, bosses pels excrements, morral, etc.

Els resultats varen ser molt positius ja que es varen fer fins a 100 identificacions amb lectura del xip i la gran majoria dels propietaris tenien els seus cans amb la documentació adequada i els passejaven segons les normes establertes.

S'ha de dir també que gràcies a la col·laboració d'alguns ciutadans que

cridaren al servei de recollida de cans es varen retirar alguns animals que anaven sense propietari pel carrer, tot i el perill que això suposa. Els cans varen ser retirats i fins a tres propietaris varen ser sancionats.

Durant els propers mesos es continuaran fent aquests controls tant de dia com de nit. Pregam als veïnats que en veure un ca amollat cridi a algun dels següents telèfons:

Associació d'Amics dels Animals:
617 506 017
Policia Local:
686 944 826

> Renovació de les xarxes d'aigua

APARTIR DEL MES D'ABRIL L'AJUNTAMENT D'ESPORLES INICIARÀ UN PROJECTE DE ACONDICIONAMENT I MILLORES DE LES XARXES D'AIGÜES, CLAVEGUERAM I PLUVIALS A LA ZONA DE SON TRIAS. EL PRESSUPOST APROVAT ÉS DE 820.000 EUROS I ES FARÀ FRONT A LA DESPESA MITJANÇANT LA CONVOCATÒRIA ESTATAL DE FONDS D'INVERSIÓ LOCAL.

Les xarxes de distribució d'aigua potable i clavegueram de la vila d'Esporles foren instal·lades a finals dels anys 60 del segle passat i s'han anat desenvolupant seguint el desenvolupament urbanístic de la població fins el dia d'avui. Les primeres instal·lacions de la xarxa d'aigua foren realitzades amb canonades de fibrociment, les quals amb el pas dels anys, han anat sofrint un natural deteriorament causant de nombroses avaries i importants pèrdues d'aigua. No menys important és el deteriorament que, a alguns trams, presenta també la xarxa de clavegueram que, constituïda per canonades de formigó que, com hem dit, foren instal·lades

conjuntament amb les conduccions d'aigua. Per altra banda, es fa necessari reforçar l'actual sistema de recollida i canalització de les aigües pluvials per abocar-les a alguns dels nombrosos torrents que creuen el poble, per tal d'evitar les inundacions de carrers que es produeixen cada vegada que plou amb una certa intensitat.

Tot junt, avaries i desbordaments, afegit al natural envelliment del paviment dels carrers afectats, ha produït un deplorable estat de conservació que reclama una intervenció.

L'objectiu és la renovació de les canonades d'abastament d'aigua i de cla-

vegueram amb les seves escomeses domiciliàries als carrers de la zona de Son Trias, millorant també el sistema de drenatge de les aigües de pluja. Tenint en compte que les esmentades obres acabaran de fer malbé l'estat dels paviments actuals, que per altra banda es troben força deteriorats, el projecte també inclourà la renovació d'aquests.

A tots els casos, les intervencions s'han projectat a aquelles zones a on els serveis tècnics municipals han localitzat un pitjor estat de conservació d'algun dels diferents serveis. •

> Na Lluenta

Donam les gràcies a tots els nins i nines que varen participar en aquest concurs i especialment als tres guanyadors que ajudaren a donar imatge i nom a aquesta campanya:

- Lena Adrada Schnell
- Ariadna Roig Rosselló
- Antoni Puig Nadal

> La nostra població

NÚMERO NAIXEMENTS D'OCTUBRE A GENER DE 2009	21
NÚMERO DEFUNCIONS D'OCTUBRE A GENER DE 2009	4
NÚMERO MATRIMONIS D'OCTUBRE A GENER DE 2009	11

Nins i nines nascuts d'octubre a gener de 2009

Llúcia Mas Moreno Magdalena Matas Soler Jordi Ferrà Gelabert Maria de Mata Mateu Maria Aulí Garrido Maria del Mar Gual Escandell Amàlia Margarit Trias

> Resum de les actes

ACTA DE LA SESSIÓ ORDINÀRIA DE DIA 25 DE SETEMBRE DE 2008

PRESSUPOSTS MUNICIPALS 2008

Total pressupost d'ingressos	4.727.530,10 euros
Total pressupost de despeses	4.602.276,79 euros

PRESSUPOST 2008 DEL PATRONAT MUNICIPAL DE CULTURA, ESPORT I TEMPS LLIURE

Total ingressos	30.000 euros
Total despeses	30.000 euros

PRESSUPOST 2008 DEL PATRONAT D'ESCOLES MUNICIPALS

Total pressupost ingressos	560.098,65 €
Total pressupost despeses	560.098,65 €

La proposta se sotmet a votació i no s'aprova amb el següent resultat:

- Cinc (5) vots a favor del PAS-PSM.
- Sis (6) vots en contra del PP i PSOE.

APROVACIÓ FITXERS DE TITULARITAT PÚBLICA (LLEI DE DADES DE CARÀCTER PERSONAL)

Es proposa la creació dels fitxers municipals de titularitat pública i s'aprova amb el següent resultat:

- Sis (6) vots a favor del PAS-PSM i PSOE.
- Cinc (5) abstencions del PP.

ORDENANÇA RESIDUS

Es proposa modificar l'ordenança fiscal reguladora de la taxa de recollida i eliminació de residus urbans. S'han d'aplicar les tarifes següents:

Part fixa anual	
Habitatges nucli urbà	90,00 €
Habitatges en sòl rústic porta a porta	90,00 €
Altres edificacions en sòl rústic porta a porta	90,00 €
Habitatges en sòl rústic amb contenidors	170,70 €
Altres edificacions en sòl rústic amb contenidors	170,70 €
Per cada contenidor d'ús exclusiu i per una recollida setmanal	687,17 €

En els casos de locals, establiments o terrenys:

Part fixa anual	
Botigues de queviures <100 m²	272,25 €
Botigues de queviures >100 m²	289,29 €
Supermercat <300 m²	558,64 €
Supermercat >300 m²	642,86 €
Oficines bancàries i de correus	400,00 €
Farmàcies	219,21 €
Centre d'investigació	800,00 €
Benzinera amb altres activitats	300,00 €
Bars	272,25 €
Cafeteries	289,29 €
Restaurants <100 m²	381,86 €
Restaurants >100 m²	398,57 €
Restaurant en sòl rústic	792,89 €
Allotjaments en nucli urbà	381,86 €
Allotjament en sòl rústic	750,00 €

Allotjament en sòl rústic porta a porta	601,07 €
Allotjament i restaurant en sòl rústic	1585,78 €
Indústries de la construcció en sòl rústic	422,88 €
Indústries amb local comercial en sòl rústic	1.386,67 €
Activitats turístiques en sòl rústic	8.320,00 €
Comerç en general i similars en nucli urbà	127,29 €
Comerç en general i similars en sòl rústic	209,32 €
Comerç en general i similars en sòl rústic porta a porta	160,71 €
Per cada contenidor d'ús exclusiu i per una recollida setmanal	687,17 €

Part variable per a lliurament del rebuig

Preu de la bossa estandarditzada per al rebuig per a qualsevol tipus d'ús:
Bossa grossa (35 litres): 5 euros cada una.
Bossa petita (7 litres): 1 euro cada una.

Se sotmet a votació la proposta i s'aprova amb el següent resultat:

- Sis (6) vots a favor del PSOE i PAS-PSM.
- Cinc (5) abstencions del PP.

SUBVENCIÓ CONSELLERIA DE COMERÇ I INDÚSTRIA, DIRECCIÓ GENERAL DE FONDS EUROPEU

S'aprova per unanimitat sol·licitar una subvenció de 400.000 euros per dur a terme el projecte "Reforma antiga Farmàcia i fàbrica tèxtil Can Fortuny", amb un pressupost previst de 2.231.891 euros.

FESTES LOCALS 2009

S'aprova per unanimitat que les festes locals per a l'any 2009 siguin:
1.- Dia 29 de juny de 2009 Sant Pere
2.- Dia 9 d'octubre de 2009.

ORDENANÇA REGULADORA DE LA TINENÇA D'ANIMALS DOMÈSTICS I DE COMPANYIA A L'ENTORN HUMÀ

S'aprova per unanimitat. Es proposa la modificació d'alguns punts de l'ordenança reguladora de la tinença d'animals domèstics i de companyia a l'entorn humà.

MOCIÓ PP, REPOBLACIÓ ARBRES

S'aprova per unanimitat adoptar les mesures adients per tornar a gaudir de les zones verdes del nostre poble, amb una proposta tan ecològica com simpàtica que suposa la sembra d'un arbre per cada infant nascut al municipi. Així mateix s'aprova la creació d'una comissió de tots els grups polítics per definir quins arbres s'han de sembrar, segons el tipus de floració...

MOCIÓ PP, FINANÇAMENT LOCAL

Es proposa donar suport al procés de negociació sobre la reforma del model de finançament local, que defensa els interessos de totes les Corporacions Locals, amb la finalitat de garantir la prestació dels serveis

i l'exercici de les responsabilitats públiques que l'ordenament jurídic els hi atribueix. També se sol·licita el compromís ferm del Ministeri per tal de millorar el finançament local amb la incorporació de recursos addicionals per a les Corporacions Locals, de la mateixa manera que s'ha fet per les Comunitats Autònomes.

S'aprova amb el següent resultat:

- Deu (10) vots a favor del PP i PAS-PSM.
- Una (1) abstenció del PSOE.

ACTA DE LA SESSIÓ EXTRAORDINÀRIA DE DIA 14 D'OCTUBRE DE 2008

RETROCÉS PROCEDIMENT ADJUDICACIÓ OBRES REFORMA I AMPLIACIÓ DE LA FÀBRICA DE CAN FORTUNY I L'ANTIGA FARMÀCIA

Es proposa, d'acord amb els informes emesos per la mesa de contractació, retrocedir el procediment d'adjudicació de les obres de reforma i ampliació de la fàbrica de Can Fortuny i de l'antiga farmàcia. S'aprova amb el següent resultat:

- Deu (10) vots a favor de PAS-PSM i PP.
- Una (1) abstenció del PSOE.

PLEC DE CLÀUSULES ADMINISTRATIVES PER LA CONTRACTACIÓ DE LES OBRES DE REFORMA I AMPLIACIÓ DE LA FÀBRICA DE CAN FORTUNY I L'ANTIGA FARMÀCIA.-

Atesa la necessitat de contractar les obres de reforma i ampliació de la fàbrica de Can Fortuny i de l'antiga farmàcia, es proposa l'aprovació del Plec de clàusules administratives, de la mesa de contractació i del comitè d'experts. S'aprova amb el següent resultat:

- Deu (10) vots a favor de PAS PSM i PP.
- Una (1) abstenció del PSOE.

APROVACIÓ INICIAL MODIFICACIÓ PUNTUAL NNSS FÀBRICA DE CAN FORTUNY I ANTIGA FARMÀCIA

Es proposa modificar puntualment les NNSS d'Esporles, referida a la zona d'equipaments que comprèn l'actual casa de la vila i els edificis d'antiga farmàcia i fàbrica de Can Fortuny. S'aprova amb el següent resultat:

- Deu (10) vots a favor de PAS PSM i PP.
- Una (1) abstenció del PSOE.

APROVACIÓ INICIAL MODIFICACIÓ PUNTUAL NNSS UA3 CA L'AMET (ESCOLA)

Es proposa la modificació de les NNSS d'Esporles, referida a la zona d'equipaments i espai lliure públic de la UA3. La proposta no s'aprova pel següent resultat:

- Cinc (5) vots a favor de PAS-PSM.
- Una (1) abstenció del PSOE.
- Cinc (5) vots en contra del PP.

PLA OBRES I SERVEIS 2009

Es demana la sol·licitud de subvenció al POS 2009 amb la següent proposta:

PRIMERA PROPOSTA. Sol·licitar del Consell de Mallorca el finançament de l'obra "ESCOLETA MUNICIPAL" amb un pressupost d'execució per contracte total d'un milió quatre-cents setanta-vuit mil quatre-cents vuit amb quaranta (1.478.408,40) d'euros.

SEGONA PROPOSTA. Sol·licitar al Consell de Mallorca el finançament de l'obra "PISCINA MUNICIPAL", amb un pressupost d'execució per contracte total d'un milió cent quaranta-vuit mil cent quaranta-cinc (1.148.145) d'euros.

Se sotmeten a votació la primera i la segona propostes per separat, essent el resultat d'ambdues el següent:

- Cinc (5) vots a favor de PAS PSM.
- Sis (6) vots en contra del PP i PSOE.

Per tant, les propostes no s'aproven.

ACTA DE LA SESSIÓ ORDINÀRIA DE DIA 30 D'OCTUBRE DE 2008

CESSIÓ SOLAR CENTRE DE SALUT

Es proposa, per a la construcció d'un nou Centre de Salut, cedir gratuïtament al Servei de Salut de les Illes Balears la finca urbana propietat de l'ajuntament d'Esporles, en la qual hi ha l'actual centre, cessió que revertirà novament a l'ajuntament d'Esporles en el moment que el solar deixi de ser utilitzat com a Centre de Salut. S'aprova amb el següent resultat:

- Sis (6) vots a favor del PAS-PSM i PSOE.
- Cinc (5) en contra del PP.

NOMENAMENT JUTGE DE PAU

S'aprova per unanimitat elegir el Sr. Sebastian Trias Tugores, per a que faci les funcions pròpies de Jutge de Pau d'Esporles.

PLEC DE CLÀUSULES ADMINISTRATIVES PARTICULARS PER A LA REFORMA I AMPLIACIÓ DE LA FÀBRICA DE CAN FORTUNY I L'ANTIGA FARMÀCIA

Es proposa aprovar el plec de clàusules administratives que ha de regir la contractació de les obres de reforma i ampliació de la fàbrica de Can Fortuny i de l'antiga farmàcia, i la mesa de contractació. S'aprova amb el següent resultat:

- Cinc (5) vots a favor del PAS PSM.
- Sis (6) abstencions del PSOE i PP.

MOCIÓ PP, TRANSPARÈNCIA ECONÒMICA

S'aprova per unanimitat que, per a una major transparència en els comptes de l'ajuntament, qualsevol factura que sigui entregada s'anoti al registre d'entrades, en el qual es faci constar també l'import. D'aquesta manera, no es pagarà cap factura que no compti amb els requisits anteriors.

MOCIÓ PSOE, "Mesures d'austeritat davant la crisi econòmica"

S'aprova per unanimitat la promoció d'un Pla d'austeritat municipal que congeli, en els exercicis 2008 i 2009, el sou del batle amb dedicació exclusiva, les partides pressupostàries relacionades amb les dietes dels càrrecs electes per assistència a les sessions, el pressupost municipal corresponent al capítol 2 de Despeses Corrents i les partides pressupostàries corresponents al funcionament dels Grups Polítics Municipals. També es proposa dotar aquests pressuposts amb partides per ajudes a les famílies més desfavorides i facilitar un ajornament del pagament dels impostos i de les taxes municipals a aquestes famílies que més ho necessitin, previ informe dels serveis socials i d'intervenció.

ACTA DE LA SESSIÓ EXTRAORDINÀRIA DE DIA 11 DE NOVEMBRE DE 2008

PRESSUPOSTS MUNICIPALS 2008

Total pressupost d'ingressos 4.511.674,53 €
Total pressupost de despeses 4.461.961,33 €

PRESSUPOST DEL PATRONAT MUNICIPAL DE CULTURA, ESPORT I TEMPS LLIURE

Total pressupost d'ingressos 30.000 €
Total pressupost de despeses 30.000 €

PRESSUPOST PATRONAT D'ESCOLES MUNICIPALS

Total pressupost d'ingressos 560.098,65 €
Total pressupost de despeses 560.098,65 €

Se sotmet a votació i és aprovat amb el següent resultat:

- Cinc (5) vots a favor del PAS-PSM.
- Quatre (4) vots en contra del PP.
- Una (1) abstenció del PSOE.

ACTA DE LA SESSIÓ EXTRAORDINÀRIA I URGENT DE DIA 20 DE NOVEMBRE DE 2008

MODIFICACIÓ POS 2008

Es proposa sol·licitar un canvi en la sol·licitud per al Pla d'Obres i Serveis de l'any 2008 i el plurianual 2008-2009-2010-2011-2012 (segona part). Per tant la sol·licitud "Adequació piscina municipal", amb un pressupost total 87.812 euros, es canvia per les sol·licituds "Adequació instal·lacions esportives Son Quint", amb un import de 57.979 euros, i "Actuacions a diversos camins rurals", amb un import de 33.056 euros.

Se sotmet a votació la proposta i s'aprova amb el següent resultat:

- Sis (6) vots a favor del PAS-PSM i del PSOE.

ACTA DE LA SESSIÓ ORDINÀRIA DE DIA 27 DE NOVEMBRE DE 2008

DIRECTIVA EUROPEA DE SERVEIS

S'aprova per unanimitat inscriure l'Ajuntament d'Esporles al servei gratuït d'adaptació a la 2006/123/CE del Parlament europeu i del Consell, de 12 de desembre de 2006, relativa als serveis en el mercat interior (Directiva europea de serveis), objectiu del qual és arribar a un autèntic mercat únic de serveis a la Unió Europea a través de l'eliminació de les barreres legals i administratives que actualment limiten el desenvolupament d'activitats de serveis entre els estats membres.

XARXA BALEAR DE POBLES PEL CLIMA

S'aprova per unanimitat adherir-se a la Xarxa Balear de Pobles pel Clima, iniciativa sorgida del Pla d'Acció per a la Lluita contra el Canvi Climàtic a les Illes Balears, assumir el compromís d'implementar totes aquelles actuacions que, en la mesura del que sigui possible, puguin dur-se a terme des de les competències i possibilitats municipals i signar la carta dels Compromisos d'Aalborg +10, actualització de la Carta d'Aalborg, com a declaració de treball cap a una sostenibilitat real.

DRETS HUMANS DE MALLORCA I JUSTICIA I PAU

Atesa l'avinentsa del 60è aniversari de la Declaració Universal dels Drets Humans, s'aprova per unanimitat adherir-se a la campanya "Un mes dedicat als drets humans" (organitzada per Drets Humans de Mallorca i Justícia i Pau de Mallorca, amb la col·laboració d'Amnistia Internacional) i assumir el compromís d'observar, donar suport i promoure els Drets Humans que la Declaració Universal consagra. En conseqüència, s'acorda declarar el municipi d'Esporles territori dels drets humans i prendre en consideració l'ingrés de l'ajuntament a la Xarxa de ciutats per als Drets Humans.

ACTA DE LA SESSIÓ EXTRAORDINÀRIA DE DIA 9 DE DESEMBRE DE 2008

AL·LEGACIONS PRESSUPOSTS MUNICIPALS 2008

Es proposa no acceptar l'esmena feta al Pressupost 2008 pel Sr. Lorenzo Arbos Garau, qui demana donar compliment als acords del Ple de dia 30/10/08 i preveure la quantitat necessària per cobrir les despeses d'enterrament i neteges al cementeri.

La proposta s'aprova amb el següent resultat:

- Cinc (5) vots a favor del PAS-PSM.
- Quatre (4) vots en contra del PP.

ACTA DE LA SESSIÓ ORDINÀRIA DE DIA 30 DE DESEMBRE DE 2008

ADJUDICACIÓ CONTRACTE OBRES DE REFORMA I AMPLIACIÓ DE LA FÀBRICA DE CAN FORTUNY I ANTIGA FARMÀCIA

Es proposa la contractació de les obres Reforma i ampliació de la fàbrica de Can Fortuny i antiga farmàcia, projecte redactat per l'arquitecte Bartolome Pons Iradiel i l'adjudicació provisional de l'obra a Ferrovial Agroman SA per un preu total d'un milió sis-cents noranta-dos mil sis-cents trenta-tres (1.692.633) d'euros, sense IVA, ja que és la proposta més avantatjosa segons la valoració feta per la mesa de contractació.

S'aprova amb el següent resultat:

- Sis (6) vots a favor del PSOE i PAS-PSM.
- Cinc (5) abstencions del PP.

ACTA DE LA SESSIÓ EXTRAORDINÀRIA DE DIA 13 DE GENER DE 2009

PROJECTES FONDS ESTATAL D'INVERSIÓ LOCAL

Es proposa, d'acord amb la recent creació del Fons Estatal d'Inversió Local, l'aprovació de la sol·licitud, el projecte i la realització del Projecte de renovació parcial de les xarxes d'aigua, clavegueram idrenatge de les pluvials a la vila d'Esporles, amb un pressupost total de vuit-cents vint-i-un mil dos-cents vint-i-sis (821.226) d'euros.

S'aprova amb el següent resultat:

- Cinc (5) vots a favor del PAS PSM.
- Cinc (5) abstencions del PP.

SERVEIS SOCIALS

> Un Nadal intergeneracional

Montse Monmany • Treballadora Social i Directora del Centre d'Estades Diürnes
Laura Galindo • Treballadora Social

EL PASSAT DIA 22 DE DESEMBRE, NOSALTRES, EL CENTRE DE DIA, QUE SOM I REPRESENTAM LA COMUNITAT DE PERSONES MÉS GRANS, VAREM VOLER CELEBRAR EL NADAL JUNTAMENT AMB LES GENERACIONS MÉS JOVES I MÉS TENDRES DEL POBLE.

La idea va sorgir de la necessitat que tenim, tant infants com grans, de compartir vivències, doncs això ens enriqueix mútuament.

Com tots som fruit de les generacions més grans, nosaltres hem de transmetre la nostra cultura, les nostres tradicions, els coneixements i valors als més petits i a les més petites, ja que ells són el futur.

Per aquest motiu, ens vàrem prendre encara amb més il·lusió els preparatius d'aquesta celebració, i varem elaborar diferents torrons, un pessebre de ceràmica gràcies a una voluntària que durant moltes setmanes va realitzar un taller de fang al Centre de Dia, juntament amb tot l'equip vàrem fer manualitats per adornar la sala d'activitats i, gràcies al mestre de l'escola de música, aquell dia vàrem poder gaudir tots plegats de les Nades que ens varen ensenyar i, com cada any, el Cor d'Esporles ens va

complaure amb la seva actuació.

Vàrem acomiadar la festa cantant "Santa Nit" damunt l'escenari totes les generacions, des dels 0 als 98 anys.

El que no farem, és deixar que aquesta experiència acabi aquí, sinó que sigui l'inici d'altres i, per això, volem donar continuïtat amb la realització d'un projecte conjunt amb l'escoleta, per compartir altres vivències amb els infants i amb l'escola de música com a persones receptives que som.

Incorporació d'una Educadora Social a l'equip de Serveis Socials:

Des del passat mes d'octubre es va incorporar a l'equip de professionals de Serveis Socials na Vanessa Vaquer, Educadora Social. Aprofitam per desitjar-li molta sort en la seva nova etapa professional. •

> Tast d'oficis, una iniciativa que funciona

Vanessa Vaquer • Educadora de medi obert

L'any 2005 l'IES Josep Font i Trias i l'Ajuntament d'Esporles van posar en marxa el Tast d'oficis, una iniciativa que intenta donar resposta a les necessitats d'aquells joves d'entre 14 i 16 anys amb un alt risc d'abandonament escolar.

L'objectiu final és que els alumnes puguin anar tastant diferents oficis mitjançant un programa de pràctiques als diferents serveis de l'Ajuntament i empreses de l'entorn. D'aquesta manera es dona l'oportunitat d'experimentar la realitat del món laboral i definir el propi perfil professional abans de finalitzar l'educació obligatòria, a la vegada que es treballen tota una sèrie d'hàbits i habilitats necessaris per tenir èxit en la vida adulta.

Aquesta classe de projectes van prenent força a la nostra illa i per tal motiu el passat dia 3 de desembre va tenir lloc a la Universitat de les Illes Balears la jornada *La realitat dels programes d'intervenció socioeducativa* on ens reuniren els diferents professionals que intervenen en aquests programes per tal de compartir experiències i crear un espai de reflexió.

N'Enric Magraner i na Magdalena Bal·le (director i orientadora de l'IES Josep Font i Trias respectivament) van acudir com a ponents per presentar l'experiència que s'està duent a terme des d'Esporles.

Per acabar comentar que el 86% dels alumnes han continuat la seva formació acadèmica una vegada acabat el programa. Per aquest i molts altres motius tant l'Ajuntament com l'institut ens sentim molt satisfets amb els resultats obtinguts. •

> D'escoles velles a IMEDEA: el continu avenç de la ciència

Natalia Martín • Comunicació IMEDEA

- Què és això que es veu a dalt de la muntanya, damunt del torrent? -pregunta un visitant.
- Són les velles escoles del poble. Bé, ara és l'IMEDEA -respon un habitant del poble.
- I... això què és? -replica, curios, el visitant.
- Doncs... un institut de recerca científica... -aclareix el nostre esporlerí.

DES DE L'ANY 2000, EL POBLE D'ESPORLES OFEREIX UN ATRACTIU MÉS A TOTHOM QUE TÉ EL PLAER DE RECÓRRER ELS SEUS CARRERS: L'INSTITUT MEDITERRANI D'ESTUDIS AVANÇATS (IMEDEA), EL PRIMER INSTITUT UNIVERSITARI DE LA UNIVERSITAT DE LES ILLES BALEARS DES DEL 1985.

El nostre centre és, exactament, una continuació de la funció educativa que les velles escoles, conegudes com "escoles velles", proporcionaven als esporlerins i a altres habitants de la rodalia. L'objectiu principal no ha canviat, sinó que s'ha implementat i internacionalitzat. D'escola ha passat a institut de recerca i, com a tal, el coneixement que s'hi genera encara és més gran, cosa que constitueix una via apropiada per potenciar línies de recerca universitària de qualitat, mitjançant aliances i consorcis amb altres institucions i entitats (organismes de recerca nacionals o estrangers, empreses, fundacions, etc.). La formació es fa ara a persones llicenciades que hi preparen el doctorat, i a l'alumnat i el jovent en pràctiques.

Les antigues aules són ara laboratoris plens d'instruments tècnics, els antics despatxos són avui sales comunes d'intercanvi d'opinions, de treball i descobriments, els passadissos d'abans són actualment el mostrari de projectes, publicacions, expedicions i congressos, en què les més de 150 persones que donen vida a aquest edifici han invertit temps, treball i educació. Persones que vénen, que se'n van, persones que viuen al poble, en definitiva, persones que portaran sempre dins seu l'Institut i, per tant, arreu on vagin, també Esporles.

D'una educació general oferta a les escoles hem passat a donar l'oportunitat d'adquirir un saber científic i una praxi concreta, a intentar mantenir dia rere dia l'excel·lència i la constància que la ciència requereix. L'IMEDEA és un centre de recerca mixt, format pel Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC) i la Universitat de les Illes Balears (UIB), i,

entre les seves fites, una de primordial és contribuir a l'avenç del coneixement en àrees crítiques, estratègiques, així com contribuir a la millora de la qualitat de vida de la ciutadania europea i, en particular, de la de les Illes Balears. Però com s'aconsegueix aquest repte? Doncs gràcies a la recerca científica, caracteritzada per un abast global i una aproximació interdisciplinària basada en l'excel·lència, que emfatitza la innovació i el traspàs del coneixement científic a la societat.

Per aclarir una mica més aquest "I això què és?", que preguntava el nostre curios visitant, podem dir que l'activitat de recerca de l'IMEDEA es desenvolupa en dos grans eixos complementaris i quatre departaments. Pel que fa als eixos, tots dos són molt propers, ja que, d'una banda, tenim el canvi global, que inclou el paper dels oceans i les conseqüències sobre el

litoral, i, d'una altra, la gestió integrada i interdisciplinària de la zona costanera. Els departaments que donen forma a l'Institut són Investigació del Canvi Global; Ecologia i Recursos Marins; Biodiversitat i Conservació, i Tecnologies Marines, Oceanografia Operacional i Sostenibilitat.

Una anàlisi comparativa de la producció científica (publicacions ISI) dels diferents instituts dins de l'Àrea de Recursos Naturals del CSIC, relativa al període 1996-2006, a partir de diferents fonts (ISI, informes anuals del CSIC), va posar de manifest que l'IMEDEA és realment un dels instituts més productius. Així mateix, és important tenir en compte els excel·lents resultats obtinguts per investigadors de l'IMEDEA en el marc dels diferents programes europeus. Aquests resultats, juntament amb molts altres, mostren el lideratge de l'IMEDEA a escala europea en l'àrea d'oceanografia i en la recerca interdisciplinària a la zona litoral, l'ecologia o la recerca focalitzada en ambients marins.

Aquest any 2009, en què es commemora el bicentenari de la teoria de l'evolució de Charles Darwin, l'IMEDEA evoluciona també cap a un augment de la presència a Esporles, planificant activitats de divulgació científica a l'Institut, al col·legi, col·laborant amb l'Ajuntament en l'organització de conferències, exposicions i, sobretot, acollint amb els braços oberts qualsevol persona que vulgui aprofundir una mica més els racons de la ciència... Esperem veure-us a tots i totes a la jornada de portes obertes que ja comencem a preparar per participar, com un membre més del poble, a les festes d'Esporles! •

... Joana Salas

> Sarsuela de peix

INGREDIENTS

- 400 g de peix variat (millor gros)
- 2 cebes tendres
- 1 all
- 1 cullerada de julivert picat
- 1 fermall d'herbes aromàtiques (moradui, herba-sana, farigola)
- 1 tomàtiga madura
- 1 pebre verd
- 1 cullerada d'oli d'oliva
- 400 gr. Patates
- 1 litre aigua

ELABORACIÓ

Tallau el peix i salpebrau-ho al gust, sofregiu-ho dins una greixonera amb un roset d'oli i quan estigui mig cuit retireu-ho del foc.

Tallau les cebes i l'all finament i sofregiu-ho dins la mateixa greixonera, afegiu la tomàtiga, prèviament pelada i tallada, el julivert, les herbes aromàtiques, el pebre verd tallat i les patates pelades i tallades. Salpebrau-ho.

Afegiu 1 litre d'aigua calenta i deixeu-ho coure fins que les patates siguin tendres.

Finalment afegiu el peix i deixeu fer xup-xup una estona fins que tot estigui ben cuit.

Bon profit!

> Les 7 diferències

CULTURA, COSA DE TOTS

> Coneixes el teu poble?

Pistes:
1. carinyosos
2. peluts
3. alegres

> Solucions del número anterior

Saps on és?

Pou de s'Esgleieta

Personatge misteriós

Salvador Romero

> Test esporlerí

- Sabeu on està situat el Puig de sa Vinya?
 - Devora el moletó de Sa Granja.
 - Son Coll del Port des Canonge.
 - Son Cabaspre.
- Qui va ser en Tomàs Seguí, fill il·lustre d'Esporles i que dona nom a una plaça de Sa Vilanova?
 - Un mestre d'escola.
 - Un capellà.
 - Un batle d'Esporles que fou assassinat l'any 1937.
- "Es Coliseu" va ser un cinema situat on ara es troben els locals comercials del carrer del mateix nom. A quin any es tancà com a cinema?
 - 1982.
 - 1976.
 - 1988.
- A més d'una zona arbrada que es troba a la sortida del poble cap a Banyalbufar, a què donà nom "Sa Comuna"?
 - Un grup hippie esporlerí dels anys 70.
 - Un grup de teatre que es va dissoldre l'any 1979.
 - Un moviment artístic.
- Abans de la conquesta de Mallorca pel rei Jaume I, Sa Granja ja existia. Sabeu com era anomenada en aquell temps?
 - Can Mavi.
 - Alpic.
 - Es Rafal de Sa Granja.
- Fins l'any 1965 funcionà el molí de Can Roig. Quin tipus de material s'hi capolava?
 - Escorxa per tenyir xarxes i pells.
 - Blat i altres cereals.
 - Paper.

Solucions al test d'aquest número
1. a
2. c
3. a
4. b
5. b
6. a

Molts d'anys!

El passat dia 15 de novembre de 2008 madó Joana Aina Alemany Riutort, de malnom Joana Tana, va complir els cent anys. Des d'aquestes pàgines li volem donar els molts anys. És un gran mèrit poder arribar en aquesta edat però ho és encara més fer-ho amb salut i el cap clar.

MOLTS D'ANYS DE TOT COR!!!

BUS

L200

per tu

TRANSUNION MALLORCA, SL - Tel.: 971 900 209

Validesa: 09/02/09 a 31/12/09

Palma	UIB	Esporles	Banyalbufar	Estellencs
● ● ● ● ●				
Dilluns a Divendres				
06:30	06:45	>>7:10>>	07:30	07:45
07:00	07:15	07:35	-	-
07:30	07:45	08:05	-	-
08:00	08:15	>>8:40>>	09:00	09:15
09:00	09:15	09:35	-	-
10:30	10:45	11:05	-	-
11:45	12:00	12:20	12:35	12:50
13:00	13:15	>>13:30>>	13:50	14:05
14:15	14:30	14:50	-	-
15:00	15:15	>>15:45>>	16:05	16:20
15:45	16:00	16:20	-	-
16:45	17:00	>>17:20>>	17:40	17:55
17:45	18:00	18:20	-	-
18:45	19:00	19:20	-	-
19:30	19:45	>>20:00>>	20:20	20:35
20:30	20:45	21:05	-	-
Dissabtes, diumenges i festius				
08:00	08:15	08:30	08:50	09:05
09:30	09:45	10:00	10:20	10:35
11:00	11:15	11:30	11:50	12:05
16:00	16:15	16:30	16:50	17:05
17:30	17:45	18:00	18:20	18:35
19:00	19:15	19:30	19:50	20:05
● ● ● ● ●				
Estellencs	Banyalbufar	Esporles	UIB	Palma
Dilluns a Divendres				
06:35	06:50	>>7:10>>	07:25	07:45
-	-	07:40	07:55	08:20
-	-	08:10	08:25	08:50
08:05	08:20	>>8:40>>	08:55	09:15
-	-	09:40	09:55	10:15
10:00	10:15	10:30	10:45	11:05
-	-	12:00	12:15	12:35
12:55	13:10	>>13:30>>	13:45	14:05
-	-	15:00	15:15	15:35
15:10	15:25	>>15:45>>	16:00	16:20
-	-	16:30	16:45	17:05
16:45	17:00	>>17:20>>	17:35	17:55
-	-	18:20	18:35	18:55
18:45	19:00	>>19:20>>	19:35	19:55
-	-	20:10	20:25	20:45
20:35	20:50	>>21:10>>	21:25	21:45
Dissabtes, diumenges i festius				
09:15	09:30	09:50	10:05	10:25
10:45	11:00	11:20	11:35	11:55
12:15	12:30	12:50	13:05	13:25
17:15	17:30	17:50	18:05	18:25
18:45	19:00	19:20	19:35	19:55
20:15	20:30	20:50	21:05	21:25

>>...>> Canvi d'autobús a Esporles.

NOTA: Amb aquesta línia no es pot viatjar entre la UIB i Palma, i viceversa.

Som el teu transport

Informació: 971 177 777
http://tib.caib.es

CONSORCI TRANSPORTS MALLORCA

> LA FOTO

Passades les festes de Nadal, Cap d'Any i Reis, en ple mes de gener, arriben els foguerons de Sant Antoni. Molts són els pobles de Mallorca, coneguts per tots nosaltres, que segueixen aquesta tradició i celebren, amb gran intensitat, aquesta festivitat. Fins i tot ha estat exportat al barri barceloní de Gràcia, on es festeja, normalment, el darrer cap de setmana de gener, el següent després de fer-ho aquí.

Els esporlerins i les esporlerines també. Per això hem volgut dedicar la foto a Sant Antoni i als seus foguerons, punt de reunió per a molts mallorquins i mallorquines que honoren al patró dels animals, entre altres.

D'origen molt discutit, possiblement de celebracions paganes anteriors al cristianisme, s'ha convertit en un referent de la cultura mallorquina. I què seria de Sant Antoni sense el seu personatge antagònic: el dimoni. Sembla impossible parlar-ne si no ho feim de tots dos. Elements com les gloses, les ximbombes, la música, la sobressada i els botifarrons esdevenen imprescindibles per gaudir de la festa que ens marca l'arribada d'una primavera encara una mica llunyana:

*Per Nadal, creix el dia una passa de gall,
per Sant Esteve, una passa de llebre,
pels Reis, una passa de vell,
per Sant Antoni, una passa de dimoni.*

Cavalcades, beneïdes, foguerons i dimonis, tots feim festa; són els més grans qui ens ho han transmès a nosaltres i aquesta també hauria d'ésser la nostra tasca. Un record per tots aquells Antonis, Antònies, Toniets i Tonines que fan festa al mes de juny... Que els poguem celebrar ambdós molts anys. Que vagi de gust!

Magdalena Sastre

